

A woman with blonde hair, wearing a light-colored jacket and a floral skirt, stands on a sandy beach looking out at the ocean. In the sky, a green kite is flying on thin lines. The sky is filled with large, white, fluffy clouds. The ocean has white-capped waves breaking onto the shore.

2019
Årsberetning

VERDO

Et helt ekstraordinært år

2 019 har på alle måder været et ekstraordinært år med store både op- og nedture. Vi har naturligvis været udfordret af Forsyningstilsynets meget omtalte afgørelser om, at Verdo skal tilbagebetale dele af den opkrævede forrentning af varmepriserne fra perioden 2000 til og med 2017. Sager, der selvfølgelig påvirker årets resultat og har ført til øget omtale i medierne samt mange spørgsmål fra vores varmekunder. Det har krævet stor opmærksomhed fra såvel ledelse som medarbejdere. Vi arbejder benhårdt på at fastholde en høj tillid og styrke relationerne til vores varmekunder. Vi er løbende i dialog med myndighederne, og vores kunder kan stole på, at Verdo følger forsyningstilsynets afgørelser. Vi er dog ikke enige i alle dele heraf og har derfor påklaget Forsyningstilsynets afgørelse til Energiklagenævnet. Samtidig har vi allerede i medio 2019 påbegyndt tilbagebetalingerne i overensstemmelse med forsyningstilsynets anbefalinger. Det skal sikre, at tilbagebetalingen ikke trækker i langdrag under klagebehandlingen.

I 2019 købte vi gadelysforretningen fra Eniig (nu Norlys) og fjernvarmenettet i Herning, samtidig med at vi solgte elnettet i Randers, Hobro og Hillerød. Det følger retningen i vores strategi, Next Level, hvor vi fokuserer på at styrke varme, vand, teknisk infrastruktur og handel med brændsler.

En solid forretning trods årets negative resultat

Omsætningen endte på 2,6 mia. DKK med et EBITDA på 99 mio. DKK og resultat efter skat på minus 268 mio. DKK. Resultatet er ekstraordinært påvirket af specielt tre forhold. Der er indregnet 491 mio. DKK i årets regnskab vedrørende sagerne i varme-forsyningen for perioden 2000 til og med 2017. Beløbet er indregnet ud fra et forsigtighedsprincip. Desuden er der foretaget en nødvendig nedskrivning af værdien af aktiverne i Verdo Tele A/S med 194 mio. DKK. Dertil påvirker salget af elnettene resultatet positivt med en gevinst på 365 mio. DKK. Korrigerer vi for disse særlige poster, ville omsætningen have været 3,1 mia.

DKK og EBITDA 225 mio. DKK. Likviditeten har været særdeles god som følge af den almindelige drift og salget af elnettene. Det vidner om en sund underliggende forretning.

Ny strategi mod næste udviklingstrin

Vi følger en strategi med fokus på konsolidering inden for varme, vand, teknisk infrastruktur og handel med brændsler.

Med købet af fjernvarmenettet i Herning forsyner Verdo Varme A/S nu ca. 69.000 hjem og virksomheder. Opkøbet har bidraget til øget omsætning på fjernvarme og udvidet Verdo's forbrugerstyrede repræsentantskab med 16 nye medlemmer fra Herning og et fra Kongerslev. Heraf blev fire valgt ind i Verdo's bestyrelse.

Med større aktivitet på eksportmarkederne og stigende efterspørgsel på varmepumper har vi skabt omsætningsfremgang på energianlæg. Med udvidelsen af distribution af træpiller på Sjælland har vi styrket lagerkapaciteten og positionen som en af Danmarks førende inden for handel med træpiller.

I vores amerikanske datterselskab har vi oplevet en betydelig stigning i salget af kul og teknisk carbon, der anvendes i fx legeringsindustrien og til fremstilling af solceller. Med overtagelsen af drift og vedligehold af yderligere 100.000 gadelys har vi skærpet forretningen inden for teknisk infrastruktur. Verdo er nu Danmarks største inden for drift og vedligehold af gade- og trafiklys.

Bæredygtig energi

Lanceringen af FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling har defineret en ny og forbedret ramme for, hvordan virksomheder kan bidrage til at løse de globale klimaudfordringer. Derfor har vi i 2019 implementeret verdensmål #6, "Rent vand og sanitet", #7, "Bæredygtig energi", og #13, "Klimaindsats" i vores strategi. Bæredygtig energi er det centrale indsatsområde for os. Det er kernen i Verdo og derfor en naturlig del af vores aktiviteter. Vi skaber løsninger med fokus på energieffektivisering

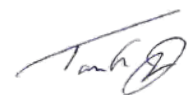
og lavere forsyningspriser, CO₂- og NO_x-reduktion samt rent og rigeligt drikkevand.

Vores fokus på bæredygtige og energibesparende løsninger var også medvirkende til, at Aarhus Kommune i 2019 indgik en ny seks-årig kontrakt med Verdo på drift og vedligehold af landets største belysningsanlæg på 58.000 lyspunkter.

Alle Verdo's vandværker og vandboringer blev i 2019 testet fri for 326 forskellige pesticider. Og vandet er ikke kun rent, det er også det sjette billigste drikkevand blandt landets 60 største vandværker. Opkøb og beplantning af skov fortsatte også i 2019. Størst var opkøbet af Randers Sønderkov på 39 hektar for at sikre kildepladsen og dermed vandforsyningen til 10.000 borgere fra Vilstrup Vandværk.

Ny direktør skærper bæredygtig udvikling

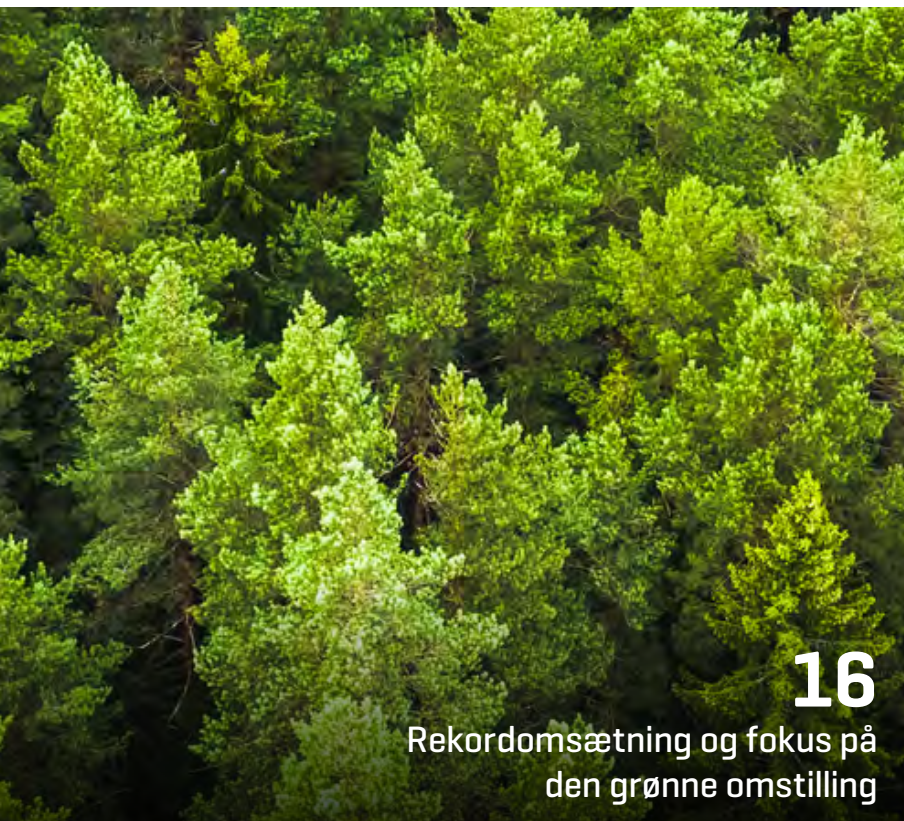
Den 1. januar 2020 tiltrådte Jakob Flyvbjerg Christensen som ny adm. direktør efter konstitueret adm. direktør, Morten Birch. Jakob Flyvbjerg Christensen kommer fra en stilling som adm. direktør hos Aarhus Havn. Med ham ved roret vil Verdo skærpe den mangeårige indsats for klimavenlig energi og forsyning til by- og lokalsamfund med fokus på rent vand og bæredygtig fjernvarme til attraktive priser. Dertil eskaleres udviklingen af digitale og bæredygtige energiløsninger samt fokus på opkøb af skov og træplantning for at sikre grundvandet, biodiversitet samt optage mere CO₂ fra atmosfæren.

Torben Høeg Bonde
Bestyrelsesformand

Jakob Flyvbjerg Christensen
CEO

16

Rekordomsætning og fokus på den grønne omstilling

20

33.000 nye kunder og afgørelser på varmesager

18

Hensætter stort beløb til varmekunder og øger salget af grøn energi

Koncern & strategi

Om Verdo	6
Verdo-koncernen i hovedtal.....	8
Verdo's bestyrelse	10
Verdo's direktion	11
Strategi 2019	12
Koncernoversigt	14

Beretninger fra forretningerne

Trading.....	16
Energy.....	18
Forsyning - varme, vand og elnet	20
Forsyning- elhandel.....	22
Teknik.....	24
Tele.....	26
Renewables.....	28

CSR – Corporate Social Responsibility

Verdo's forretningsmodel	30
Miljø og klimaforhold	33
Sociale forhold og arbejdsmiljø	38
Respekt for menneskerettigheder	42
Antikorruption og -bestikkelse	43

Årsregnskabet

Anvendt regnskabspraksis	46
Resultatopgørelse	53
Balance	54
Egenkapitalopgørelse	56
Pengestrømsopgørelse	59
Noter	62
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	73

Bæredygtig energi og teknisk infrastruktur

Verdo's historie går helt tilbage til 1874, da vi begyndte at levere drikkevand til borgerne i Randers.

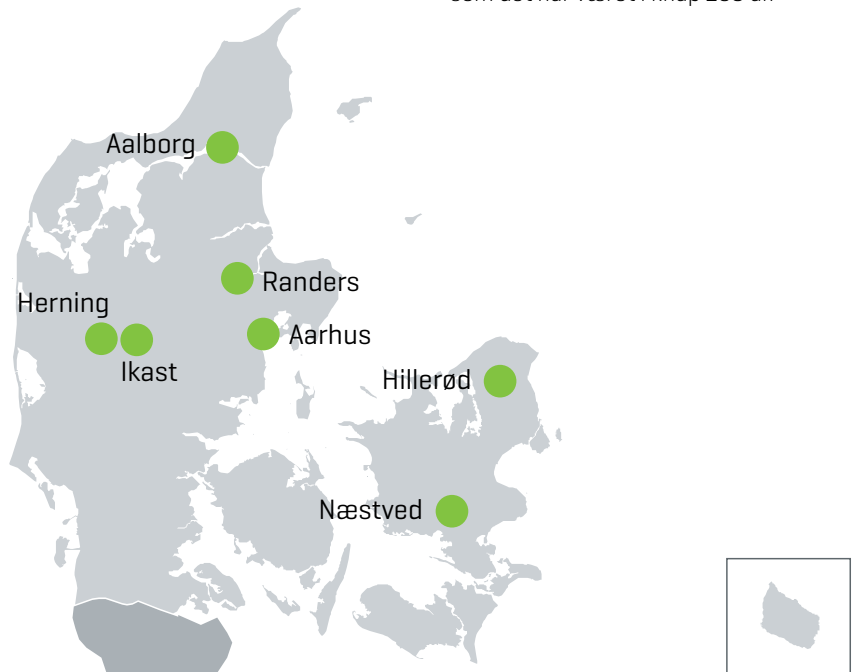
Med knap 150 års erfaring er vi fulgt med samfundets behov for energi, forbrugernes ønsker til forsyning og den rivende teknologiske udvikling i branchen. Vi har på den måde markeret os som en vigtig medspiller i et samfund, der er i bevægelse og under konstant forandring. I dag er Verdo med til at drive den grønne omstilling lokalt, nationalt og internationalt. Vi tager ansvar ved at udvikle vores forbrugerstyrede forsyning i en stadig mere grøn og bæredygtig retning. **Vi arbejder aktivt med FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling frem mod 2030.** Derfor har vi siden 2009 gradvist omlagt fra kul til CO2-neutral biomasse på Randers Kraftvarmeværk. Det har resulteret i en reduktion i CO2-udledningen på 99,3 procent. Vi er desuden Danmarks største inden for drift og vedligehold af gadebelysning, hvor vi arbejder målrettet på at udskifte

traditionel gadebelysning med klimavenlig LED-teknologi. Vi har på den måde reduceret CO2-belastningen fra belysning markant.

Verdo's kommercielle forretning er afgørende, hvis vi vil sætte et mærkbart aftryk på den grønne omstilling. Vi sælger, installerer og servicerer energieffektive og driftssikre energianlæg til industri og forsyning i

Danmark og Norden. Vi handler med brændsler og er blandt Europas førende leverandører af certificeret biomasse samt verdensledende leverandør af teknisk carbon, der anvendes i fx legeringsindustrien og til fremstilling af solceller.

Det gør Verdo til en stærk, levedygtig energikoncern. Udgangspunktet er balancen mellem fornyelse og tradition, som det har været i knap 150 år.

Begyndelse

Omsætning

1874

2,6

mia. DKK

Antal Verdo'er

550

Vision

Vi skaber **grøn energi**, der gør en verden til forskel

Et år præget af ekstraordinære forhold

2019 afgjorde Forsyningstilsynet, at vi skal tilbagebetale yderligere 149 mio. DKK til vores varme-kunder i Randers. Sammenlagt med afgørelsen på 269 mio. DKK fra 2018 samt de forventede afgørelser for Verdo Varme A/S og Verdo Produktion A/S forventer vi en samlet tilbagebetaling på omkring 760 mio. DKK.

Afgørelsen om tilbagebetaling betyder, at vi har indregnet 491 mio. DKK i resultatopgørelsen i 2019. Dermed er der taget højde for både de kendte og eventuelle kommende afgørelser. Forholdet er uddybet i regnskabsnote 1 og 3.

Årets resultat

Årets resultat efter skat er minus 268 mio. DKK, hvilket, udover almindelig drift, især skyldes tre særlige poster. Den første post er hensættelsen på 491 mio. DKK til kommende tilbagebetalinger til varmekunderne. Beløbet er indregnet i årets resultatopgørelse.

Den anden post er nedskrivningen af aktiverne, og dermed egenkapitalen, i Verdo Tele A/S med 194 mio. DKK. Nedskrivningen sker som en konsekvens af, at antallet af borgere og virksomheder, der tilslutter sig fibernet, stiger langsommere end forventet. Tv-vanerne har ændret sig, så mange mennesker i dag streamer tv i stedet for at se flow-tv. Denne nedskrivning er indregnet i resultatopgørelsen og påvirker, ligesom hensættelserne, årets resultat negativt.

Den tredje post er det strategiske fravalg af de kapitalkrævende elnet. Strategien, Next Level, beskriver netop vores målsætning om at fokusere på varmeforsyning og teknisk infrastruktur. Derfor solgte vi EI-NET Randers A/S og EI-NET Hillerød A/S til Eniig med en avance på 365 mio. DKK, som er indregnet i resultatopgørelsen. Samtidig købte vi varmeforsyningen og gadelysanlægget i Herning, hvilket

betyder, at vi nu er Danmarks største operatør inden for drift og vedligehold af gadebelysning.

Samlet set betyder det, at omsætningen ender på 2,6 mia. DKK. Årets omsætning før de særlige poster var på 3,1 mia. DKK. Driftsresultatet (EBITDA) er 99 mio. DKK, hvilket ligeledes er påvirket af særlige poster. Korrigeret for de særlige poster er årets resultat 18 mio. DKK, og EBITDA er på 225 mio. DKK, hvilket er ca. 32 mio. DKK mindre end 2018. Det skyldes hovedsageligt omkostninger til håndtering af afgørelserne fra Forsyningstilsynet og den øgede omtale i medierne. Det er dog værd at bemærke, at EBITDA, korrigeret for særlige poster, er bedre end budgetteret. Vi anser årets resultat som utilfredsstillende.

Fortsat lave renter

2019 var præget af faldende renter frem mod årets slutning. Dette har dog ikke påvirket driften væsentligt. Dels fordi vi frasolgte det meste af elnettet, hvor indtjeningen var hæftet op på renteniveauet, og dels fordi koncernens gæld er lav. De særlige poster har påvirket den finansielle gearing, som ved regnskabsårets afslutning er på 4,5. Beregnes gearingen på årets drift, før særlige poster vil det svare til en finansiell gearing på 2,0, hvilket er en meget flot gearing for et selskab med betydelige investeringer i infrastruktur.

En anden afledt effekt af de meget lave renter er, at koncernens rente-swaps havde en negativ værdi ved udgangen af 2019. Årets samlede værdiregulering af rente-swaps udgør 9 mio. DKK. Det er vigtigt at understrege, at det alene er egenkapitalen, der bliver påvirket heraf, eftersom Verdo ikke skal stille likviditet til rådighed for swaps. På langt sigt vil hverken resultat eller egenkapital blive påvirket af rente-swaps.

Kommerciel vs. reguleret forretning

Indtjeningen før særlige poster i de regulerede områder blev 90 mio. DKK (målt på EBITDA), mens de kommercielle områder bidrog med 135 mio. DKK på normaliseret basis. Dermed kommer cirka 60 % af koncernens samlede indtjening fra de kommercielle områder. Dette er en udvikling i tråd med, hvad vi har set i tidligere år.

Balancen

Hensættelserne i forbindelse med Forsyningstilsynets afgørelse om tilbagebetaling påvirkede også Verdo-koncernens egenkapital, der ved udgangen af året var 862 mio. DKK. Soliditetsgraden er 28,8 %. Begge dele er et fald i forhold til 2018. Særligt soliditeten er påvirket af de store hensættelser til tilbagebetalingerne. På trods af den faldende soliditet er Verdo en solid virksomhed med en særdeles god likviditet.

Væsentlige hændelser efter regnskabsårets afslutning – COVID-19

Selvom COVID-19 ikke har haft konkrete økonomiske konsekvenser for Verdo, er der risiko for, at pandemien kan få negative konsekvenser for omsætning og indtjening i 2020. Vi følger udviklingen nøje, men det er på nuværende tidspunkt (maj 2020) ikke muligt at opgøre omfanget og effekterne på lang sigt som følge af COVID-19.

Forventninger til 2020

Verdo forventer i 2020 et driftsresultat (EBITDA), der er på niveau med den ordinære drift i 2019. Men der tages forbehold for eventuelle langtidseffekter af COVID-19. Herunder også indirekte forhold, der kan påvirke markederne, som for eksempel stigende renter eller forøgede transaktionsomkostninger.

Korrigeret for særlige poster.
Se regnskabsnote 3 side 61.

Nettoomsætning

3.106.900

2.615.643

2019

2.365.226

2018

+31,4 %

+10,6 %

EBITDA

225.135

98.683
2019

257.424

2018

-12,5 %

-61,7 %

Årets resultat før skat

29.645

2019

83.679

2018

-64,6 %

-447,1 %

-290.459

Egenkapital

1.146.945

861.565

2019

1.120.108

2018

+2,4 %

-23,1 %

Soliditet

28,8 %

2019

43,3 %

2018

-10,1 %

Alle beløb på siden er i t.DKK og før ophørende aktiviteter.

1. Finn Stengel Petersen
Bestyrelsesmedlem

2. Jakob Flyvbjerg Christensen
CEO

3. Thomas Post
Medarbejderrepræsentant

4. Erik Busk Jensen
Bestyrelsesmedlem

5. Søren Sørensen
Næstformand

6. Torben Høeg Bonde
Formand

7. Janni Munkholm Nielsen
Medarbejderrepræsentant

8. Stine Brøgger Thyesen
Medarbejderrepræsentant

9. Ebbe Bakke Hansen
Medarbejderrepræsentant

10. Peter Nowak
Bestyrelsesmedlem

11. Per Nielsen
Bestyrelsesmedlem

12. Henning Jensen Nyhuus
Bestyrelsesmedlem

13. Pia Maach-Møller
Bestyrelsesmedlem

14. Niels Rasmussen
Bestyrelsesmedlem

15. Henrik Gottlieb Hansen
Bestyrelsesmedlem

16. Finn Skaarup Andersen
Bestyrelsesmedlem

17. Arne Erikslev
Bestyrelsesmedlem

Jakob Flyvbjerg Christensen
CEO

Thomas Bornerup
Direktør, Trading

Jesper S. Sahl
Direktør, Forsyning

Margrete Larsen
HR-direktør

Morten Birch
Direktør, Teknik

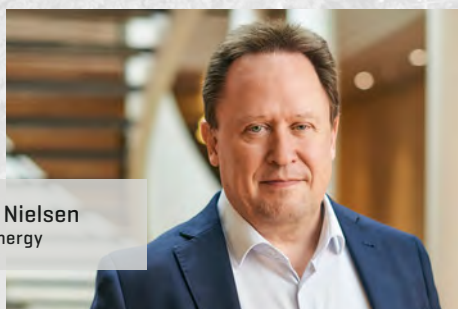
Torben Rick
Direktør, Tele

Katrine Møller Jacobsen
Juridisk Chef

Henrik Bøgh Nielsen
Direktør, Energy

Kenneth R. H. Jeppesen
Økonomidirektør

Next Level – at gøre en forskel

Verdo lancerede i 2019 en ny strategi under navnet Next Level. Den skal sikre, at vi tænker nyt og udvikler os, så vi står endnu stærkere på markedet og er med forrest i den grønne omstilling af energibranchen. Frem mod 2021 skal Next Level løfte Verdo op på næste vækst- og udviklingstrin. Strategien vil sikre øget vækst i kraft af, at vi bliver mere digitale og har endnu mere fokus på bæredygtig energi og konsolidering. Den digitale udvikling kræver, at vi har en agil arbejdskultur og mentalitet for at følge med forandringerne og være i stand til at tiltrække de dygtigste og mest kvalificerede medarbejdere. Verdo's strategiske vej fokuserer dér, hvor vi har de stærkeste kompetencer og kan gøre den største forskel: varme, vand, teknisk infrastruktur og handel med brændsler.

Verdo's stærke værdikæder og vores fokus på kerneforretningen, god ledelse og systematiske forbedringer er med til, at skille os ud i markedet inden for varme- og vandforsyning, energiproduktion, teknisk infrastruktur samt bæredygtige biobrændsler. Next Level er baseret på mange års erfaring, stærke kompetencer og en solid vækstplatform inden for flere komplekse markeder.

Next Level betyder også et strategisk fravalg af de kapitalkrævende elnet. Derimod beholder vi elhandel og fokuserer handlen med grøn strøm yderligere.

Verdo og FN's 17 verdensmål

I Verdo vil vi skabe grøn energi, der gør en verden til forskel. Vi ser det som vores ansvar at bidrage til den grønne omstilling og leve op til de globale krav om bæredygtig udvikling frem mod 2030. Vi har derfor valgt at sætte særligt fokus på tre af FN's 17 verdensmål og implementeret dem i vores strategi.

- #6 Rent vand og sanitet
- #7 Bæredygtig energi
- #13 Klimaindsats

Foreløbige resultater af Next Level

Vi har gennemført en række aktiviteter, som styrker forretningen og skaber konkurrencemæssige fordele:

- Køb af fjernvarmenettet i Herning
- Salg af elnet i Randers, Hobro og Hillerød.
- Integration af 40 medarbejdere og gadelysforretning fra Energi.
- Køb af Randers Sønderkov for at beskytte grundvandet ved vores kildepladser.

Varme til næste generation

Vores strategiske fokus inden for varme består af to primære indsatsområder:

- Implementering af intelligente løsninger og integrerede anlæg, hvor flere energikilder som biomasse, sol, vind og varmepumper kombineres i ét anlæg.
- At styrke vores forretning inden for elektrificerede varmekilder som elkedler og varmepumper.

Vores ambition er at blive markedsledende i Nordeuropa på at sælge, udvikle, producere, drifte og servicere energi-effektive og driftssikre energianlæg. Vi går efter at styrke vores markedsposition yderligere. Det sker med afsæt i den vækst, vi allerede har opnået de seneste år i vores brændselsforretning. Vi vil være Nordens største og mest profitable handelshus inden for brændsel og certificeret biomasse, ligesom vi vil opdyrke flere alternativer til at supplere biomasse og etablere langsigtede og ansvarlige forsyningskæder af oversøisk brændsel.

I 2019 har vi udbygget vores referenceportefølje og tekniske dokumentation på energianlæg og brændsler. Det er nødvendigt for fortsat at sikre bæredygtige og konkurrencedygtige produkter til vores kunder.

Rent vand – også om 50 år

Rent og billigt drikkevand kræver en effektiv og driftsoptimeret vandforsyning i hele Danmark. I takt med stigende og skærpede krav til vandforsyning og drift bliver det stadig vanskeligere for mindre vandværker at leve op til reglerne. Vores mangeårige erfaring er en stærk platform til at hjælpe dem og på den måde styrke og konsolidere vandsektoren.

Vi vil videreudvikle vores værdikæde og styrke kompetencerne inden for rensning og vandindvinding, etablering af vandværker, service samt distribution og kundefregning. Det handler om at opretholde en bæredygtig og effektiv vandværksdrift.

Energibesparende lamper lyser ind i fremtiden

Udskiftningen til LED-gadelys er en væsentlig CO2-besparende indsats, og Verdo går forrest i den omstilling. Målet er at bevare vores position som Danmarks største på drift og vedligeholdelse af gadelys. Derfor styrker vi værdikæden inden for rådgivning, energiberegninger og projektering, salg samt service, drift og vedligehold.

Som en del af vores vækststrategi udbygger vi vores kompetencer på trafiklys og parkeringsteknik og transformerer forretningen mod intelligent infrastruktur.

Justering af vision og mission

I Next Level har vi justeret vores vision, mission og værdier. Det er en naturlig udvikling, der understøtter forretningen i Verdo og den strategiske retning.

Visionen er ændret for at tydeliggøre vores mål om en bæredygtig fremtid, hvor der er fokus på at skabe værdi af samfundets grønne omstilling.

Missionen har til formål at vise, hvordan vi når derhen. Det betyder, at vi skal have øje for de politiske reguleringer, der har betydning for Verdo, det lokale engagement, som vi altid har lagt stor vægt på, og på at skabe værdi for vores kunder.

Verdo's grundlæggende værdi, som vi først og fremmest identificerer os med, har ikke ændret sig: Vi opfører os ordentligt.

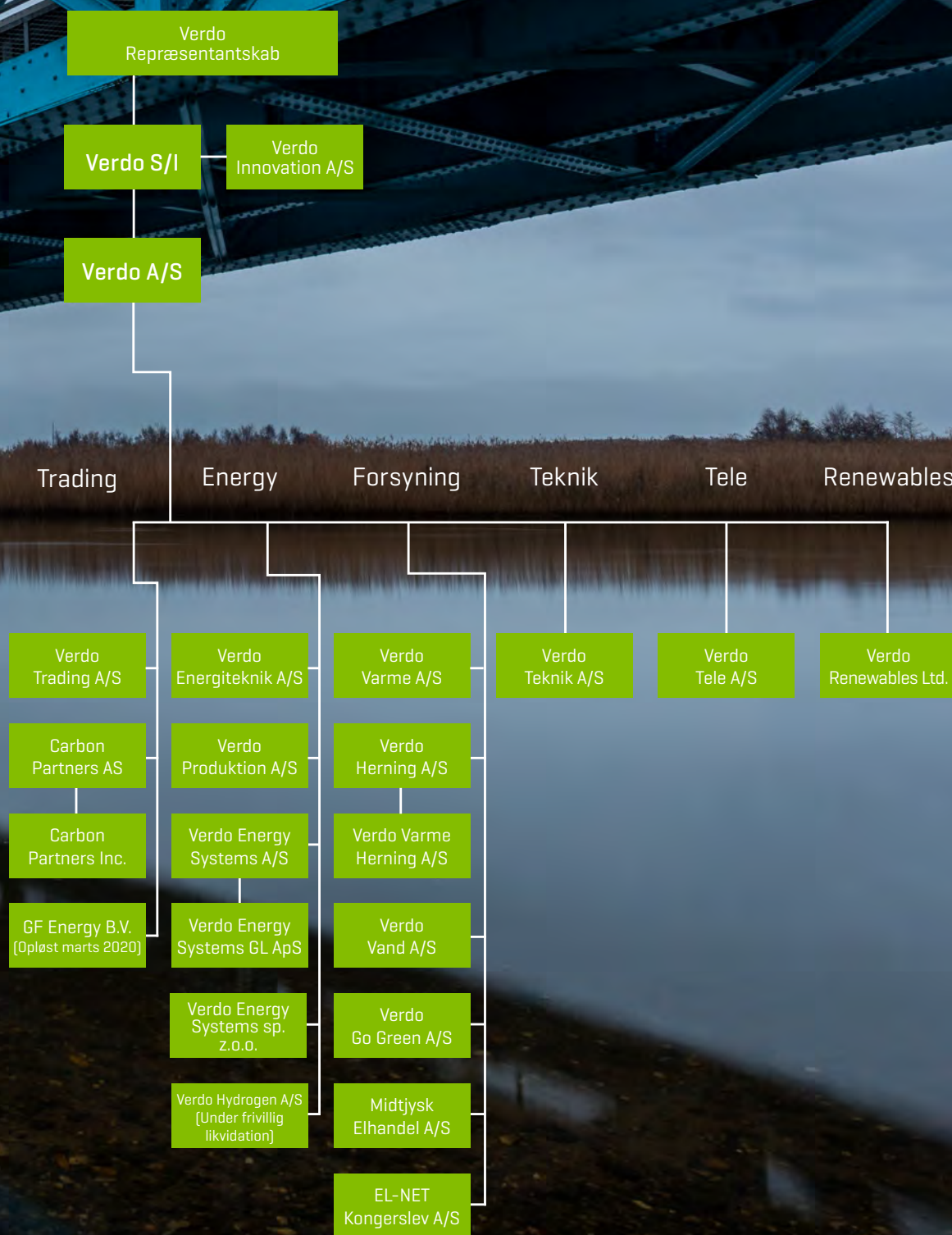
Men vi prioriterer også vores underliggende værdier, som forpligtiger os til at se tingene fra kundens perspektiv, behandle hinanden med respekt og tillid samt til altid at være et skridt foran.

	2019	2018
Vision	Vi skaber grøn energi, der gør en verden til forskel	Vi skaber grøn energi og bæredygtige løsninger
Værdier	Vi opfører os ordentligt <ul style="list-style-type: none"> · Vi ser tingene fra kundens perspektiv · Vi behandler hinanden med respekt og tillid · Vi er altid et skridt foran 	Vi opfører os ordentligt <ul style="list-style-type: none"> · Vi behandler hinanden med respekt og tillid · Vi løser kundens behov · Vi er effektive · Vi udfordrer vores måde at gøre tingene på · Vi er loyale

Verdo-koncernen

Highlights 2019

- ☀ Omsætningsrekord i Trading.
- ☀ Nye bæredygtighedscertifikater.
- ☀ Vellykket integration af aktiviteterne i Ole Tietze ApS.
- ☀ Nye kunder i Østasien med høj omsætningsvolumen.
- ☀ Stigning i salget til privatkunder.

Rekordomsætning og fokus på den grønne omstilling

Det er svært at være pessimistisk i Trading, hvor vi i 2019 har haft et rekordår. Omsætningen var på næsten 2 mia. DKK og både driftsresultatet (EBITDA) og resultatet før skat er steget i forhold til 2018. I 2020 forventer vi en lavere omsætning, men et resultat på niveau med 2019.

Succes i USA og nye aktiviteter i Østasien

Den rekordstore omsætning skyldes især aktiviteter på det amerikanske marked. Vores datterselskab Carbon Partners Inc. oplevede i 2019 en markant stigning i salget af kul. De har desuden sammen med tre partnere, stiftet Mark Energy LLC og indgået en aftale om at overtage nedluknings- og oprydningssarbejdet af en nedlagt kulmine i USA. Projektet skal genetablere lokalområdets oprindelige skov og fauna. I området ligger en del restkul, som vil blive sorteret efter kvalitet og anvendt i fx stål- og legeringsindustrien samt i produktionen af solceller. Stiftelsen af Mark Energy Inc. har medført en stigning i investeringerne i forhold til tidligere år.

Østasien bidrager nu også til omsætningen. Vi har i flere år arbejdet med at få kunder her. Det lykkedes i 2019. Arbejdet med at udvide vores volumen med teknisk carbon vil fortsætte med uformindsket kraft i 2020.

Vi har desuden overtaget aktiverne i Ole Tietze ApS i Næstved og dermed udvidet distributionen af træpiller på Sjælland og styrket lagerkapaciteten. Det understreger vores position som en af Danmarks førende inden for handel med træpiller. Omkostningerne til integrationen af Ole Tietze ApS har i 2019 bidraget negativt til bundlinjen i Trading sammenlignet med 2018.

Bæredygtig skovdrift

Behovet for bæredygtig skovdrift vokser som følge af et stigende forbrug af træ i energisektoren og byggebranchen. Efterspørgslen skaber et naturligt fokus på certificering og dokumentation, hvor de internationale certificeringsordninger spiller en vigtig rolle. Vi indgår i partnerskaber med bl.a. vores leverandører om at bevæge markedet og skovindustrien i en mere ansvarlig retning. Vi er FSC®- og SBP-certificeret, og som en af de første store biomasseleverandører i Danmark har vi i 2019 opnået PEFC™-sporbarhedscertifikatet. I december samme år fik vi også tildelt NEPCo's GCOC-certifikatet. Med nogle af verdens førende certificeringsprogrammer styrker vi muligheden for at udbygge markedet for certificeret bæredygtig biomasse i ind- og udland.

Digital merværdi til vores kunder

Verdo's arbejde med at digitalisere en række processer har styrket konkurrencesituationen markant. Vi har optimeret arbejdsgange, og udleveringstiden for kunderne er reduceret, samtidig med at vi har effektiviseret forsyningskæden. Årsagen er, at det automatiske og intelligente ordreflow er skalerbart, og vi kan derfor hurtigt tilpasse stigende ordretilgang på både palle- og løsvarer.

Digitaliseringsprocessen fortsætter i 2020, så vi i fremtiden kan tilbyde vores kunder realtidsdata og informationer om deres varebeholdninger og ordrer.

Sikker og grøn drift med alternative biobrændsler

Vi oplever i perioder udfordringer med forsyningssikkerheden af biobrændsel som følge af klimarelaterede effekter som fx varierende nedbør eller skovbrande. Samtidig stiger efterspørgslen, fordi flere omlægger til bæredygtig energi baseret på biomasse. Det stiller større krav til vores lagerkapacitet. Derfor har vi i 2019 udvidet vores fokus på de alternative biobrændsler til også at omfatte black pellets, som er et restprodukt efter ætanolproduktion. Prisen er attraktiv, fordi disse biologiske restprodukter ikke anvendes andre steder. Samtidig har de en god brændværdi og kan lagres udenfor. Vores black pellets er FSC® Recycled-certificerede.

Træerne vokser ind i 2020

I 2019 plantede Trading flere nye træer i samarbejde med Growing Trees Network Foundation. Det er et tiltag, der er i tråd med Verdo's strategi om at leve op til FN's 17 verdensmål. I 2020 forventer vi at plante flere træer.

Nøgletal

Alle tal i TDKK	2019	2018
Omsætning	1.973.696	1.427.636
EBITDA	26.401	25.699
Årets resultat	11.714	10.821
Investeringer	11.088	1.938
Egenkapital	228.002	211.398

Hensætter stort beløb til varmekunder og øger salget af grøn energi

2019 var et usædvanligt år for Energy. Forsyningstilsynet kom med et udkast til en afgørelse, hvor datterselskabet Verdo Produktion A/S pålægges at tilbagebetale 146 mio. DKK til varmekunderne. I 2020 vil vi afgive et høringssvar med vores kommentarer til udkastet. Det er dog vigtigt, at vores kunder har tillid til, at vi altid følger myndighedernes afgørelser. Ud fra et forsigtighedsprincip har Verdo Produktion A/S derfor indregnet de 146 mio. DKK som en gæld til varmekunderne, en såkaldt overdækning. Beløbet påvirker både omsætning, driftsresultat (EBITDA) og resultat før skat i 2019 negativt. Hvis vi korrigerer for de særlige poster, var der i 2019 samlet set en stigning i omsætningen, mens vi så en tilbagegang i resultatet. Det dårligere resultat skyldes øgede omkostninger til produktudvikling i Energy Systems A/S og generelt lave elpriser samt lavere produktion på Randers Kraftvarmeværk som følge af et varmt år. I 2020 forventer vi at se en langt bedre bundlinje i Verdo Energy Systems A/S og en omsætning i Energy på niveau med 2019.

Det globale energiforbrug, og dermed efterspørgslen på energi, steg igen i 2019. Vores kunder efterspørger i stigende grad grøn energi. Det er en udvikling, der understøttes af en række politiske beslutninger og har til formål at udfase brugen af fossile brændstoffer i 2050. Det udfordrer hele energibranchen, men åbner samtidig op for nye og mere bæredygtige løsninger for dem, der er parate til at gribe muligheden. Det er Verdo. Vi har mange års erfaring med at omstille energiproduktion fra fossile brændsler til vedvarende energikilder som fx biomasse.

Varmepumper går frem

Siden Energiaftalen i 2018 har vi øget vores fokus på de energieffektive varmepumper. Efter at afgiften på elvarme blev lempet den 1. januar 2019 og gjorde varmepumper mere konkurrencedygtige, har vi set en markant stigning i efterspørgslen fra vores kunder. Resultatet er, at Verdo Energy Systems A/S i løbet af 2019 har oplevet et stigende antal ordrer og har leveret varmepumper separat og som kombinerede produktløsninger til energianlæg. Verdo's rådgivning i forbindelse med valg af varmepumpe har sikret en optimal og stabil anlægsdrift. Samtidig har vores kunder oplevet de økonomiske fordele ved den mere bæredygtige og energieffektive drift.

Kombinerede energikilder giver fordele

Den øgede efterspørgsel på grønne, driftssikre og energieffektive løsninger har også øget Verdo's fokus på at videreudvikle både eksisterende og nye energianlæg. Vi kombinerer flere energikilder i et og samme energianlæg og udnytter dermed synergiene med intelligent og sikker drift for øje. Det betyder, at vores kunder opnår en større sikkerhed for deres investering. Samtidig gør det i stigende grad kunderne i stand til at leve op til fremtidige politiske krav til vedvarende energikilder.

Vi har desuden styrket vores indsats for at digitalisere og automatisere energianlæggene. Det gælder både vores egne anlæg og kundernes. Vi drifter og overvåger fortsat eksterne anlæg i Danmark fra kontrolrummet på Randers Kraftvarmeværk.

I 2019 påbegyndte vi desuden udviklingsarbejdet mod fremtidens fjernvarmeløsninger, som skal afløse Randers Kraftvarmeværk senest ved udgangen af 2036.

Mere fokus på salg

For at imødekomme den stigende efterspørgsel på energi har vi i 2019 styrket vores kompetencer og intensiveret salgsindsatsen i ind- og udland. Vi har opbygget en omfattende teknisk dokumentation samt en stærk referenceportefølje. I 2019 indviede vi anlæg i Kjellerup, Balling og Auning. De tre anlæg er eksempler på, hvordan Verdo med både kendte og nyudviklede løsninger skaber effektiv drift med optimale virkningsgrader. Udviklingsomkostningerne til anlægsprojekterne har kostet lidt på bundlinjen i 2019. Der er ingen tvivl om, at det har været en nødvendig investering, som vi i allerede ser effekten af i form af det stigende antal ordrer for 2020 i både ind- og udland.

Nøgletal

Alle tal i TDKK	2019	2018
Omsætning*	543.018	514.489
EBITDA*	86.044	112.951
Årets resultat*	6.458	25.577
Investeringer	28.900	20.615
Egenkapital	72.876	172.108

*Korrigeret for særlige poster

Highlights 2019

- ☀ Styrket ordreportefølge på energianlæg og varmepumper i ind- og udland.
- ☀ Fleksible løsninger og kombinerede energikilder giver fordele.
- ☀ Vellykkede referenceprojekter.
- ☀ Udkast til afgørelser fra Forsyningstilsynet.

Highlights 2019

- ☀ Vellykket integration af fjernvarmeforsyningen i Herning og frasalg af elnet.
- ☀ Rekordtilgang af nye varmekunder.
- ☀ Digitale vandmålere med lækageovervågning installeret.
- ☀ Flere nødforbindelser skal sikre kunderne en stabil vandforsyning.
- ☀ Vandkvalitet øverst på dagsordenen.
- ☀ Afgørelser fra Forsyningstilsynet.

33.000 nye kunder og afgørelser på varmesager

Forsyningstilsynets afgørelser om tilbagebetaling fylder naturligvis meget, når vi kigger tilbage på 2019. Vi arbejder benhårdt på at fastholde en høj tillid og styrke relationerne til vores varmekunder. Derfor er vi løbende i dialog med myndighederne, og vores kunder kan stole på, at Verdo følger forsyningstilsynets afgørelser. Vi har derfor ud fra et forsigtighedsprincip indregnet i alt 345 mio. DKK i regnskabet for 2019 til tilbagebetalingerne. Medio 2019 påbegyndte vi tilbagebetalingen til varmekunderne i overensstemmelse med forsyningstilsynets anbefalinger efter afgørelsen fra 2018. Vi forventer at påbegynde tilbagebetalingen efter afgørelserne fra 2019 allerede i 2020. De 345 mio. DKK er hensat som en gæld til kunderne, en såkaldt overdækning, og det påvirker årets omsætning, driftsresultat (EBITDA) samt resultatet før skat. Det betyder også, at Verdo Varme A/S nu har en negativ egenkapital. Ledelsen forventer derfor snarest at reetablere egenkapitalen.

Hvis vi korrigerer for de særlige poster til tilbagebetaling, udviste Forsyning en god vækst i omsætningen. Den primære årsag er købet af Herning fjernvarmenet. Derfor forventer vi at se et normaliseret resultat i 2020 på højde med 2018.

Kollektive stordriftsfordele for kunder og miljø

Vi har fokuseret vores varmeforretning yderligere med aftalen om at overtage fjernvarmenettet i Herning samt salget af elnettet i Randers, Hobro og Hillerød. I 2019 integrerede vi varmeforsyningen i Herning med stor succes. Vi udvidede distributionen af grøn fjernvarme med 33.000 hjem. Det har gjort os til Danmarks femtestørste fjernvarmeselskab.

Vi ser frem til et godt samarbejde med Energi Ikast, Sunds Forsyning og Ørsted om varmeforsyning fra Herningværket. Allerede i 2019 blev der installeret en af vores røggaskølere på Herningværket. En tilsvarende har vi installeret i Randers tilbage i 2009. Det har mindsket behovet for biomasse med ca. 20 %.

Stigende efterspørgsel på grøn varme

Forsyningsbranchen er inde i en rivende udvikling, hvor den høje aktivitet i byggebranchen er med til at drive efterspørgslen på vores grønne og driftssikre fjernvarme. Det mærkede vi også i Randers og Herning, hvor 495 nye kunder blev tilsluttet fjernvarmenettet i 2019. Det er en udvikling, vi forventer fortsætter ind i 2020.

Fortsat udrulning af digitale målere hos kunderne

Som et vigtigt led i digitaliseringen af forsyningen skal alle elmålere i Danmark være fjernaflæste inden udgangen af 2020. Vi har udskiftet flere end 65.000 el-, vand- og varme-målere. I 2019 opstod der en mulighed for at opgradere de sidste 3.500 fjernaflæste vandmålere til en helt ny generation, der også kan detektere lækage i ledningsnettet. De nye Verdo-målere skal forhindre unødigt tab af vores drikkevand.

Samarbejde om nødforbindelser

I de senere år har flere mindre, danske vandværker været nødt til at lukke for vandet grundet diverse forureninger. Vi har længe anlagt nødforbindelser til mindre vandværker for at sikre rent og rigeligt drikkevand, hvis det lokale vandværk skulle blive ramt af forurening og dermed måtte lukke for forsyningen. I 2019 etablerede vi en nødforbindelse til Øster Bjerregrav Vandværk, der giver lokale kunder en mere sikker og stabil vandforsyning.

Rent vand til fremtidens generationer

Vi holder særligt godt øje med, at vandet forbliver rent. I en uafhængig test i 2019 blev alle Verdo's vandværker og vandboringer testet fri for 326 forskellige pesticider og nedbrydningsprodukter. Testen er mere grundig end den kontrol, som normalt fortages af en drikkevandsforsyning. Og vandet er ikke kun rent, det er også det sjette billigste drikkevand blandt landets 60 største vandværker.

Opkøb og beplantning af skov fortsatte også i 2019. Størst var opkøbet af Randers Sønderskov på 39 hektar for at beskytte kildepladsen og sikre rent drikkevand til vores vandkunder. Det er et fokus, vi fortsætter i 2020, og som er i tråd med vores arbejde for FN's verdensmål #6 og #13.

Nøgletal

Alle tal i TDKK	2019	2018
Omsætning*	496.529	456.401
EBITDA*	92.782	105.826
Årets resultat*	11.720	24.368
Investeringer	107.335	92.435
Egenkapital	-59.022	835.781

*Korrigeret for særlige poster

Elhandel hjælper flere med at foretage et grønt valg

2019 var udfordret af lave priser på elmarkedet og en lille tilbagegang i salget i forhold til tidligere år. Det har påvirket omsætning og resultat i negativ retning. Vi forventer et bedre resultat i 2020. Det skyldes bl.a., at vi står med et stærkere produktprogram, fordi vi har haft fokus på at udvikle vores grønne elprodukter og ikke mindst at skærpe tre områder: puljeprodukter, corporate Power Purchase Agreement [PPA] og Nordic Sharing Power.

Mere grøn strøm til det danske erhvervsliv

I 2019 nåede vi vores mål om, at al strøm, der bruges i Verdo fra januar 2020, skal være 100 % grøn. Et mål, der er inspireret af FN's verdensmål #7. Vi har derfor sat os et nyt mål, som vi forventer at nå i 2020. Nemlig at opnå den højeste certificering af bæredygtige elprodukter, i overensstemmelse med forbrugerombudsmandens retningslinjer fra 2019. Det skal fremover være endnu nemmere at vælge grøn strøm.

Men det er ikke kun Verdo, der er interesseret i grøn strøm. COP19, en ny klimalov og et generelt stigende samfundsfokus på vedvarende energi har medført en øget efterspørgsel på grøn strøm fra erhvervslivet. Vi har derfor fokus på GoO™ (Guaranties of Origin). Her tilbyder vi vores kunder grøn og certificeret strøm, hvor vi ved præcis, hvorvidt strømmen kommer fra vind, sol eller biomasse. Vi garanterer desuden kunden en 10-årig kontrakt med en forudsigelig elpris [PPA].

Forudsigelighed i et uforudsigeligt marked

Det danske elmarked oplevede i 2019 store udsving i elpriserne. Det kan have betydelige konsekvenser for kunder, der har et stort elforbrug. De efterspørger derfor i stigende grad

forudsigelige elpriser. Det imødekommer vi med vores puljeprodukter, Match og Upside, hvor vi garanterer en benchmarkpris. Køber vi billigere end benchmarkprisen, deler vi selvfølgelig overskuddet med de kunder, der er tilmeldt vores puljeprodukter. Videreudviklingen af vores puljeprodukter og corporate PPA er fortsat vores fokusområder i 2020.

Virksomheder efterspørger et nordisk elsamarbejde

Flere virksomheder har filialer i hele Norden, men skal tegne elktrakturer i de enkelte lande. I 2018 dannede vi Nordic Sharing Power med andre nordiske elselskaber. Samarbejdet gør det lettere at være elkunde på tværs af landegrænser. Som kunde har man én kontrakt og ét samlet elindkøb i hele Norden. I 2019 udvidede vi vores nordiske ordreportefølje, og det er et fokus, vi fortsætter i 2020.

Stabilt kundetal trods uro og stigende konkurrence

Konkurrencen om de private elkunder er taget til i 2019, og det har skabt opmærksomhed fra politisk side, hvor der arbejdes på at sikre klare retningslinjer på markedet. I Verdo Go Green A/S har vi trods den skærpede konkurrence og øgede omtale i medierne som

følge af varmesagerne i 2019, formået at fastholde et stabilt kundeantal. I store dele af året lå vi i top fem på den nationale elprisportal. Indsatsen i 2019, sammenholdt med de generelt højere priser på elbørserne, har medført vækst i toplinjen, som også havde en positiv indvirkning på bundlinjen. I 2020 vil vi fortsat fokusere på den gode dialog med vores kunder samt på videreudviklingen af vores konkurrencedygtige og grønne elprodukter.

Mit Verdo giver kunderne et grønt valg

Kunderne efterspørger i stigende grad løsninger, som gør det let at tilvælge grøn strøm samt at aflæse, overvåge og reducere forbruget. Et stigende antal kunder ønsker desuden at kende deres "grønne fodaftryk". Den udvikling ønsker vi at understøtte, og i 2019 udrullede vi Mit Verdo. Det er en app, der giver kunderne et samlet overblik over deres forbrug, regninger og betalinger. Desuden tilbyder appen gode råd til energibesparelser og en mulighed for at sammenligne ens forbrug med andres forbrug af varme, vand og el. I 2020 bliver Mit Verdo videreudviklet med fokus på at skabe merværdi for vores kunder.

Nøgletal

Alle tal i TDKK	2019	2018
Omsætning	363.773	346.709
EBITDA	14.118	14.524
Årets resultat	11.034	11.384
Investeringer	-	-

Highlights 2019

- ☀️ Al strøm, vi bruger i Verdo er nu 100% grøn.
- ☀️ Vi har udviklet ny Verdo-app til vores kunder.
- ☀️ 2019 sluttede med et tilfredsstillende og stabilt kundetal.

Highlights 2019

- ☀️ Vi fordobler vores drift og vedligehold af gadelys og bliver Danmarks største.
- ☀️ Aarhus satser på det grønne og digitale og vælger Verdo som systemleverandør frem til 2025.
- ☀️ Randers Kommune bestiller Verdo's intelligente signalanlæg for at afhjælpe trafiktrængsel og bidrage til en grønnere by.
- ☀️ LED-belysning gør det rentabelt at være grøn.

Danmarks største inden for drift og vedligehold af gadelys

2019 blev et af de bedste år for Teknik nogensinde. Især købet af Enlig City Solutions har sendt såvel omsætning som resultat markant i vejret. Det har betydet, at vi nu står for drift og vedligehold af flere end 250.000 gadelysenheder i en række kommuner. Med købet har vi opnået en række stordriftsfordele og fået strømlinet vores processer. Dertil valgte Aarhus Kommune at forlænge leverandøraftalen med os, og Randers Kommune valgte vores intelligente signalanlæg. I 2020 forventer vi en omsætning og et resultat på niveau med 2019.

Intelligent infrastruktur giver grønne byer

I 2019 oplevede vi en stigende interesse for intelligente signalanlæg, der ved hjælp af digitale sensorer får trafikken til at glide lettere. For at intensivere udviklingen og imødekomme kundernes behov ansatte vi en udviklingschef, der har til opgave at udvikle vores produktportefølje inden for intelligent trafikstyring. Det sker, fordi vi i fremtiden vil se endnu flere intelligente byer, såkaldte Smart Cities, der i højere grad reducerer energiforbruget, mindsker CO₂-udledning og forbedrer bymiljøerne. Som et vigtigt led i omstillingen til intelligent infrastruktur vil vi i 2020 intensivere digitaliseringen. Målet er at blive landets fortrukne systemleverandør på gadelys, LED-belysning og intelligent infrastruktur.

Grønne løsninger i Aarhus og Randers

Aarhus Kommune er midt i en historisk grøn omstilling. I juli 2019 valgte kommunen at forlænge aftalen med Verdo om drift og vedligeholdelse af 58.000 lyspunkter frem til 2025. Vi har også fået vores første ordre på intelligent trafikstyring i Randers, som i flere år har mærket konsekvenserne af et stigende pres på den lokale

trafik med mange kødannelser. Flere byer står overfor at skulle nedbringe energiforbruget, og her er belysning og trafikstyring nogle af løsningerne. Vores digitale løsninger sikrer en effektiv og sikker drift af gadebelysning og infrastruktur.

LED giver rentable CO₂-besparelser

Verdo ser det som en vigtig opgave at være med til at sikre, at bæredygtige energiløsninger bliver en god investering for vores kunder i kommuner, erhvervsvirksomheder og institutioner. Vores elektrikere udskifter hvert år et stort antal gadelys til LED. Det medvirker til at reducere CO₂-belastningen fra belysning. Samtidig forbedrer det trafikssikkerheden for byernes borgere, fordi LED giver et bedre og kraftigere lys end de konventionelle og CO₂-belastende glødepærer. I 2019 udskiftede vi 14.000 gadelys til LED. Det har givet kommunerne en årlig besparelse på 3.332 MWh svarende til ca. 5 mio. DKK om året og en CO₂-besparelse på ca. 666 ton. Det svarer til omtrent 40 danskeres årlige CO₂-forbrug (jf. tal fra Concito).

Vi oplever også en stigende efterspørgsel fra erhvervskunder og uddannelsesinstitutioner, der har fået øje på den positive effekt, som indendørs LED-belysning har på arbejdsmiljø og indlæringssevne.

Tætte kunderelationer er afgørende

I 2019 fokuserede vi forretningen yderligere og solgte vores VVS-afdeling fra. Vi har samtidig skærpet vores tre produktområder og gearret forretningen til at imødekomme vores kunders behov inden for teknisk infrastruktur, entrepriseopgaver og erhvervs-service. Især indenfor el-entreprise og erhvervs-service har det tætte samarbejde med vores kunder spillet en afgørende rolle for de gode resultater.

Medaljer til dygtige lærlinge

I Teknik arbejder vi på at opretholde en lærlingestab på minimum 20 % af vores samlede antal montører. Vi nåede vores mål i 2019, hvor det lykkedes at tiltrække nogle af de bedste og mest kvalificerede lærlinge. To af vores lærlinge modtog i 2019 medalje fra Medaljefonden i Aarhus. I dag er de to medaljemodtagere fastansat i Verdo og er med til at tage ansvar for at udvikle flere lokale talenter.

Nøgletal

Alle tal i TDKK	2019	2018
Omsætning	260.126	154.934
EBITDA	13.684	5.338
Årets resultat	3.461	1.767
Investeringer	107.745	4.280
Egenkapital	196.122	92.613

Flere valg til flere kunder

Tele har i 2019 fortsat udbygningen af fibernet i Hobro og Randers, og vi giver i dag kunderne flere valg end tidligere. Vi må dog erkende, at tilslutningen ikke går som forventet. Antallet af borgere og virksomheder, som tilslutter sig fibernet, stiger langsommere end forventet. Tv-vanerne har ændret sig, så mange mennesker i dag streamer tv i stedet for at se flow-tv. Det medfører, at flere kunder vælger tv-pakkerne fra, hvilket giver en lavere indtjening per kunde. Resultatet af denne udvikling var i 2019, at Tele måtte nedskrive værdien af fibernet med 194 mio. kr. Dermed følger Verdo markedet, hvor størstedelen af teleselskaberne ligeledes har foretaget større værdine-dskrivninger. Omsætning og driftsresultat (EBITDA) er en smule bedre end i 2018, på trods af at salget ikke er gået helt så godt som forventet. Allerede fra 2020 forventer vi at se markant forbedrede resultater som følge af de faldende afskrivninger.

Udbygningen fortsætter

I 2019 oplevede vi et stigende antal henvendelser fra netop bygherrer og entreprenører, der ønsker at integrere fibernet allerede i

projektplanlægningen. I udstykningsområderne gør vi klar til fibernet i den enkelte husstand. Det betyder, at potentialet på nye fiberlinjer stiger.

I Randers og Hobro fortsatte vi udrulningen af fibernet til privat- og erhvervskunder. Hobro Nord fik tilkøbt et helt nyt område med 400 husstande til fibernet. Med store projekter som Sporbyen Scandia og Randers Kaserne ser vi, alene i Randers, ind i et marked på flere end 4.000 nye husstande. I 2020 vil vi intensivere arbejdet med at rulle fibernet ud til større dele af byområderne, hvor adgangen til højhastighedsforbindelse er afgørende for, om områderne er attraktive for private såvel som erhvervsvirksomheder.

Flere udbydere og grønne løsninger

En interessant udvikling er, at det er blevet muligt at åbne fibernet for flere udbydere. Vi vil i 2020 overveje, hvorvidt vi skal tilbyde flere leverandører i vores dækningsområde.

En anden spændende udvikling er Teles bidrag til den grønne omstilling. I 2019 begyndte vi at udskifte alle køleanlæg i vores teknikhuse med nye kølesystemer, der har et markant

lavere energiforbrug. I stedet for at køle luften mekanisk, udnytter vores nye grønne køleanlæg de lave temperaturer i Danmark til at holde en konstant temperatur i teknikhusene på 22 grader året rundt. Vi forventer at have installeret de CO2-besparende køleanlæg i alle vores teknikhuse frem mod udgangen af 2020.

Nøgletal

Alle tal i TDKK	2019	2018
Omsætning	29.163	28.478
EBITDA	24.982	24.207
Årets resultat	-149.684	19.973
Investeringer	23.662	19.414
Egenkapital	296.167	445.851

Highlights 2019

- ☀️ Nye husstande i Hobro og Randers tilkobles fibernettet.
- ☀️ Bæredygtig køleløsning udnytter de lave temperaturer i Danmark.
- ☀️ Værdien af fibernettet nedskrives.

Highlights 2019

- ☀ Intensiveret salgs- og marketingsindsats.
- ☀ Ny kurs mod 2020.

En svær markedspostion

Renewables har oplevet betydelige udfordringer i 2019. Omsætningen er halveret, og vi har haft en tilbagegang i indtjeningen. Det sker bl.a. på baggrund af manglende leverancer af træbriketter og en nedgang i efterspørgslen på træpiller som følge af en udfasning af den engelske tilskudsordning samt frasalg af produktionsanlæg.

Fokus på marketing og salg

Verdo valgte som følge af tilbagegangen i 2019 at knytte Renewables tættere til koncernledelsen. Det har ført til adskillige nye tiltag, og vi har bl.a. sat fuld kraft på salg og marketing. Med en opprioriteret marketing- og salgsindsats styrker vi salget i vores webshop, da vi her kan se et stort kundepotentiale. Derudover styrker vi vores leverandørkæde. Det har

resulteret i en omfattende omstrukturering af forsyningskæden med færre distributionsdepoter og en bedre styret og mere rentabel distribution. De indledende tiltag har gjort os mindre afhængige af bestemte leverandører og bidraget til en mere strømlinet forsyningskæde.

Usikkerhed præger markedet

Væksten i efterspørgslen på træpiller er stagneret en smule i England. Det sker som følge af en usikkerhed om tilskudsordningen RHI (Renewable Heat Incentive) til træpillefyr. Den britiske biomasseindustri venter på en udmelding fra den engelske regering for at få afklaret, hvorvidt der vil være yderligere finansiering efter 2021. Usikkerheden i forlængelse af Brexit og de kraftige udsving i det britiske pund har ligeledes været med til at skabe

uro på markedet. Dette er en udvikling, som vi følger nøje i 2020.

Vi er stadig blandt de fem største leverandører af træpiller i England, men det står klart, at vi i 2019 har tabt markedsandele og har oplevet en nedgang i omsætning og indtjening, hvilket er utilfredsstillende.

Nøgletal

Alle tal i TDKK	2019	2018
Omsætning	53.454	106.752
EBITDA	-10.272	44
Årets resultat	-8.269	-715
Investeringer	144	55
Egenkapital	124.395	130.882

CSR – Corporate Social Responsibility

Verdo's forretningsmodel

Ressourcer → **Aktiviteter** → **Værdi** →

	Strategisk forretning	Drift og vedligehold:	Handel:	
<ul style="list-style-type: none"> · Mennesker · Kapital · Viden · Innovation · Træ · Sol · Vand · Kul 	Udvikling og installation: <ul style="list-style-type: none"> · Biomasse · Energianlæg · Gadelys · Vandværker · Fibernet · El-installation 	Reguleret: <ul style="list-style-type: none"> · Fjernvarme · Vand <ul style="list-style-type: none"> · Energianlæg · Gadelys 	<ul style="list-style-type: none"> · Biomasse · Fjernvarme · Teknisk carbon 	<ul style="list-style-type: none"> · Fjernvarme · Strøm · Drikkevand · Bidrager til CO2-emissioner · Bidrager til CO2-reduktioner · Danske og internationale arbejdspladser · Skattebidrag i Danmark · Kultur- og sportssponsorater i lokalsamfund
	Øvrig forretning	<ul style="list-style-type: none"> · Fibernet · Elnet 	<ul style="list-style-type: none"> · Elsalg 	

Vores forretningsmodel tager udgangspunkt i, at vi omdanner ressourcer til værdi. Vi anskuer CSR ud fra en erkendelse af den gensidige påvirkning, der er mellem Verdo og omverdenen. Hvordan vi påvirker og påvirkes af miljø og klima samt af vores relation til kunder, samarbejdspartnere og medarbejdere. Det betyder også, at CSR påvirker vores forretningsmodel både direkte og indirekte.

Derfor bestræber vi os bl.a. på at reducere egen udledningen af CO₂ i energiproduktionen, men i høj grad også på at reducere udledningen hos vores kunder. Den energioptimering, vi tilbyder vores kunder, betyder, at de kan nedbringe CO₂-emissionerne fra deres energianlæg, gadelysforretning og strømforbrug.

En del af Verdo's forretning er handel med certificerede brændsler, som er produceret i skovbrug under ordentlige og bæredygtige forhold. De anerkendte certificeringer sikrer, at der bliver stillet strenge krav til producenter og samarbejdspartnere. Det er med til at sikre et bæredygtigt og ansvarligt indkøb og videresalg af certificerede brændsler i Verdo.

Drifts- og beredskabsplaner

Utilsigtede driftsstop i forsyningen af el, vand og varme udgør en væsentlig risiko for de virksomheder og offentlige institutioner inden for sundhed, uddannelse og beredskab, som vi forsyner. For at undgå nedbrud opdaterer vi løbende vores drifts- og beredskabsplaner på varme-, vand- og elforsyning i henhold til myndighedernes krav. I 2019 havde vi ingen væsentlige utilsigtede driftsstop på forsyningen.

Ressourcer

Vi er afhængige af en række ressourcer for at skabe værdi: mennesker, kapital, viden og innovation samt træ, sol, vand og kul. Disse ressourcer spiller en vigtig rolle for vores langsigtede værdiskabelse og konkurrenceevne samt for udviklingen af en bæredygtig forretning. Derfor ønsker vi at bevare og udvikle dem. Et eksempel er vores produktion af el og varme på kraftvarmeværket i Randers, hvor vi fyrer med certificeret biomasse. Det bidrager til et bedre klima med en markant CO₂-reduktion.

Aktiviteter

Vi opererer på tværs af vores fire hovedværdikæder: varme, vand, teknisk infrastruktur og handel med brændsler. Vores kompetencer er derfor fokuseret på udvikling og installation af energieffektive energianlæg, gadelys og intelligent infrastruktur, drift og vedligehold af vand- og varmforsyning samt handel med grøn el samt med brændsler som certificeret biomasse og teknisk carbon.

Værdiskabelse og konkurrencefordele

Investeringerne i innovation og udvikling har en central placering på tværs af forretningsmodellen og er samtidig med til at differentiere os fra konkurrenterne. Synergieffekter mellem den regulerede og kommercielle forretning skaber værdi for vores el-, vand- og varmekunder, fordi vi dermed kan sikre konkurrencedygtige priser. Handlen med certificeret brændsel har givet os en unik markedsposition. Det betyder, at vi tilbyder kavlitet og konkurrencedygtige priser. Samtidig arbejder vi på at påvirke hele branchen i en mere klimavenlig retning. Inden for udvikling, etablering og drift af energianlæg fokuserer vi på vores kunders ønske om fleksible energianlæg, for at driftsoptimere og dermed spare energi.

Makrotendenser

Som energiselskab er vi påvirket af makrotendenser – fx dansk og international energilovgivning, forbrugerkrav samt FN's 17 verdensmål. Det stiller krav til ansvarlige og CO₂-reducerende løsninger, fordi energiproduktion påvirker klimaet. Disse overordnede drivkræfter og tendenser både understøtter og udfordrer væksten og værdiskabelsen.

Tilgangen til CSR

Vores tilgang til CSR er defineret efter følgende retningslinjer:

- Vi skaber og sælger grøn energi og bæredygtige løsninger til fordel for mennesker og miljø.
- Vi tager initiativer, der understøtter engagement, arbejds glæde og sikkerhed hos vores medarbejdere.
- Vi arbejder aktivt med diversitet i rekrutteringen.
- Vi arbejder aktivt med at uddanne fremtidens arbejdskraft.
- Vi fremmer sport, kultur og sociale aktiviteter.
- Vi driver ansvarlig forretning efter sunde principper og på en etisk og ordentlig måde.
- Vi igangsætter initiativer, der reducerer CO₂-udledningen.
- Vi arbejder aktivt med FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling.

CSR – Corporate Social Responsibility

Verdo har vi en vision om at skabe grøn energi, der gør en verden til forskel. Vi ser det som en del af vores ansvar at bidrage til den grønne omstilling og levere mere bæredygtig energi. Det er en ambitiøs, men nødvendig vision, for på verdensplan udgør fossile brændsler stadig mere end 80 % af klodens samlede energiforbrug, jf. tal fra Energistyrelsen.

Omstillingen fra sort til grøn fjernvarme

Verdo's transformation fra sort til grøn energi i fjernvarmeproduktionen tog sin begyndelse i 2002. Her begyndte Randers Kraftvarmewærk en gradvis omlægning fra kul til biomasse. Omstillingen til biomasse blev endeligt gennemført i 2009. Fra 2002 til i dag har Randers Kraftvarmewærk reduceret CO₂-udledningen med 99,3 %. Udregningen er foretaget på baggrund af, at emissionsfaktoren for biomasse er nul. Dette er ifølge EU-Kommissionens forordning om overvågning og rapportering af drivhusgasemission.

Siden 2016 har Verdo fyret med certificeret biomasse i henhold til Brancheaftalen om sikring af bæredygtig biomasse. Baggrunden er, at kul medfører en permanent udledning af CO₂, mens udledningen fra certificeret biomasse er midlertidig pga. den dokumenterede, forsvarlige genplantning og forvaltning af skovene, og fordi CO₂-udledningen bliver genoptaget i planterne og træerne over tid. Omstillingen har været helt afgørende for at reducere CO₂-aftrykket i fjernvarmeproduktionen og dermed nedbringe de negative effekter på klimaet.

Verdo har siden 2015 støttet de uafhængige certificeringsordninger, som sikrer bæredygtig håndtering og ordnede forhold i produktionen af træbaserede brændsler. Det gør vi, fordi vi mener, at fremstillingen af brændsler skal være bæredygtig, og at dette skal kunne dokumenteres. Vi har i dag flere Chain of Custody-certificeringer [CoC] - FSC®, PEFC™, SBP og NEPCons Generic Chain of Custody.

Fra permanent til midlertidig CO₂-udledning

Energiaftalen i 2018 satte for alvor skub i udviklingen af helt og delvist elektrificerede energianlæg. Ved at installere en varmepumpe på kraftvarmewærket har vi opnået en øget virkningsgrad med et mindre forbrug af biomasse. Således har vi igen i 2019 reduceret prisen på fjernvarme til vores kunder og samtidig reduceret vores samlede CO₂-aftryk.

Grøn strøm

I 2013 begyndte vi at tilbyde vores kunder grøn strøm som et alternativ til konventionel strøm baseret på fossile brændsler. Vi tilbyder i dag grøn strøm til alle vores kunder, ligesom koncernens eget forbrug i dag udelukkende kommer fra grøn strøm.

Omlægning til LED-lys

Allerede fra 2015 har Verdo stået bag en omfattende udskiftning af konventionelle lysenheder til den mere klimavenlige LED-teknologi, som reducerer CO₂-belastningen fra belysning. Vi har løbende omlagt til LED-belysning på egne inden- og udendørsarealer, ligesom vi har hjulpet et stigende antal kunder med at omlægge deres gade-

belysning, inden- og udendørsbelysning samt effektbelysning til LED. Derved er der opnået energibesparelser på op til 70 %.

Energiselskabernes energispareindsats

Som energikoncern inden for varme- og eldistribution skal vi hvert år indberette energibesparelser til Energistyrelsen. Verdo prioriterer den opgave højt og har siden 2016 hvert år fundet og realiseret en række energibesparelser.

Træplantning og skovbevaring

Verdo var med til at plante Oust Mølle Folkeskov i 2016, og i 2019 overtog vi Randers Sønderskov på 39 hektar. Det sker som led i arbejdet med at beskytte kildepladser og vandudvinding for fremtiden. Med vores nye strategi og vision accelererer Verdo bidraget til den grønne omstilling ved bl.a. at imødekomme FN's 17 verdensmål med særligt fokus på mål #6 Rent vand og sanitet, #7 Bæredygtig energi og #13 Klimaindsats.

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

Miljø- og klimaforhold

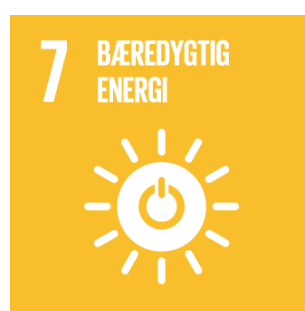
Verden står over for en markant klimaudfordring. Forskere har påvist behovet for at begrænse den globale opvarmning til 1,5 °C for at beskytte livet på Jorden. Det vil sandsynligvis udløse varige konsekvenser for natur og mennesker, hvis vi bevæger os over den grænse. For at forblive under en temperaturstigning på 1,5 °C er verden nødt til at halvere den globale kulstofemission inden 2030 og reducere til nul senest i 2050. Det bliver forklaret i IPCC Special Report on the impacts of global warming of 1.5 °C.

Bæredygtig energi er det centrale indsatsområde for os. Det er kernen i Verdo og derfor en naturlig del af vores aktiviteter. Vi skaber løsninger med fokus på energieffektivisering og lavere forsyningspriser, CO₂- og NO_x-reduktion samt rent og rigeligt vand.

I 2015 vedtog FN 17 verdensmål for bæredygtig udvikling frem mod 2030. De har defineret en ny og forbedret ramme for, hvordan virksomheder kan bidrage til at løse de store globale klimaudfordringer. Verdo erkender, at vi er en del af problemet. Men deraf følger også, at vi er en del af løsningen. Derfor arbejder vi målrettet med FN's 17 verdensmål.

Verdo berører direkte eller indirekte alle de 17 verdensmål. Der er dog en række af dem, hvor vi i særlig grad har kompetencer til at bidrage med løsninger. I 2019 implementerede vi i vores strategi mål #6 Rent vand og sanitet, #7 Bæredygtig energi, og #13 Klimainsats. I 2020 forventer vi at arbejde videre med flere verdensmål.

Politik

#7 Bæredygtig energi

Mål nummer syv handler om at garantere adgang til sikker og bæredygtig energi til overkommelige priser. Vores tilgang er at øge anvendelsen af certificeret biomasse i form af træflis og holde forbruget af kul på et absolut minimum. På den måde nedbringer vi år efter år vores CO₂- og NO_x-udledning.

Vi udskifter hvert år et stigende antal gadelys til LED for at reducere energiforbruget og hermed CO₂-udledningen fra belysning. Desuden arbejder vi intensivt på at udvikle intelligent infrastruktur, der i endnu højere grad bidrager til den grønne omstilling. Dels fordi infrastrukturen bliver mere energieffektiv, og dels fordi data og kommunikation via gadebelysning og intelligent trafikstyring optimerer trafikken og nedbringer kødannelse, og dermed CO₂-udslippet, i byerne.

#13 Klimainsats

Mål nummer tretten fokuserer på en hurtig bekæmpelse af klimaforandringerne ved bl.a. at nedbringe effekten af drivhusgasser. Det er baggrunden for, at Verdo længe har været optaget af at anvende overskudsvarme fra industrien. I Randers samarbejder vi med Bilka, krematoriet og regionshospitalet om at optage deres spildvarme fra produktionen, i stedet for at det blot bliver sendt ud i den blå luft. Derfor glæder vi os over, at der i 2018 blev indgået et energiforlig om, at virksomhedernes overskudsvarme i fremtiden skal udnyttes langt bedre til gavn for borgerne og for klimaet. Bedre udnyttelse af overskudsvarme reducerer varmeomkostningerne for forbrugerne og brugen af brændsler i varmeproduktionen. Verdo's initiativer på området svarede i 2019 samlet set til ca. 40 husstandes årlige varme-forbrug. I 2020 vil vi lede efter flere muligheder for at udnytte overskudsvarme i Randers og Herning.

Med et stigende forbrug af træ – både i energisektoren og til byggebranchen – bliver behovet for bæredygtig skovdrift større. Det skaber et naturligt fokus på certificering og dokumentation. Her spiller de internationale certificeringsordninger en vigtig rolle. Certificeringerne skaber konsensus om, at vi skal arbejde for ansvarlig skovdrift. Derfor indgår Verdo partnerskaber med vores leverandører og brancheorganisationer om at bevæge markedet og

skovindustrien i en mere ansvarlig og bæredygtig retning.

Vi kræver, at al sourcing af træbaseret biomasse er certificeret af anerkendte og uvildige organisationer. På den måde er vi med til at opretholde skovenes økosystemer, at sikre ansvarlige og lovlige arbejdsprocesser samt at give lande med udbredt skovbrug økonomiske incitamenter til at udvikle en bæredygtig produktion.

For at sikre en bæredygtig sourcing af vores brændsler har vi FSC® CoC-certificering og SBP CoC-certificering. I 2019 blev vi desuden NEPCoN Generic CoC-certificeret, og vi fik også PEFC™-sporbarhedscertifikat. Verdo er en af de første store biomasseleverandører i Danmark, der opnår dette. Det er et af verdens førende skovcertificeringssystemer, der certificerer skovarealet og de produkter, det leverer. I PEFC™-certificerede skove tages der ved fældning dokumenteret hensyn til biodiversitet, klima, arbejdere og lokalbefolkning. Det fældede træ kan spores hele vejen fra skov til savværk og videre til butik eller forbrændingsanlæg. Med certificeringer sikrer vi dokumentation for, at

vi køber bæredygtigt og ansvarligt ind, samt at biomassen er produceret under ordnede økonomiske, sociale og miljømæssige forhold.

Vi har også været med til at udforme Energiselskabernes brancheaftale om bæredygtig biomasse. Den stiller krav om, at 90 % af det samlede brændsel i branchen i 2019 skal være certificeret og hentet fra bæredygtige ressourcer. Verdo ser bæredygtig biomasse som den grønne bro til en fossilfri fremtid. CO₂-reduktionen ved brug af biomasse er over 90 % i forhold til at bruge kul som brændsel. Kul udleder altså mere CO₂ end træ, og mens optagelsen af CO₂ i planter sker i løbet af årtier, er den for kul millioner af år.

Træer kan spille en vigtig rolle i at løse klodens klimaudfordringer. Fra naturens side er træer formidable til at opsuge CO₂ fra atmosfæren. Et stort bøgetræ med en diameter på 50 cm og en højde på 26 m kan f.eks. binde kulstof der svarer til 4,30 ton CO₂ i sin levetid. Fotosyntese er skovenes naturlige bidrag til at hjælpe klimaet. Vi planter allerede træer og beskytter skovarealer, men i 2020 forventer vi at intensivere denne indsats.

#6 Rent vand og sanitet

I Danmark har vi alle adgang til rent drikkevand – en ressource, de fleste tager for givet. Men som i resten af verden er vores drikkevand truet af forurening. Verdo udvider derfor løbende indsatsen for at sikre grundvandet og dermed rent drikkevand til forbrugerne i lokalsamfundet. En af vores aktiviteter i 2019 var at beskytte skove og skabe giftfrie miljøer i lokal- og nærområderne. Derudover indgår vi i samarbejder, om at udvikle nye metoder til at filtrere og rense vand. I 2019 indgik vi således et partnerskab med Hjørring Vand, TREFOR Vand og Teknologisk Institut om maksimal pesticidfjernelse ved naturlig, mikrobiologisk manipulering af det eksisterende sandfilter på de danske vandværker.

Certifikaternes betydning for Verdo

<p>FSC® [Forest Stewardship Council®]</p>	<p>Certificering af skovarealet og dets produkter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Socialt og miljømæssigt ansvar. • Dokumentation for lovlighed og overholdelse af EU Timber Regulation (EUTR). • Sikrer indkøb af bæredygtig træbaseret biomasse og imødegår Brancheaftalen.
<p>SBP [Sustainable Biomass Program]</p>	<p>Certificering af producenten og de produkter, denne producerer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sikrer at biomassen er produceret og transporteret ansvarligt. • Sikrer udførlig dokumentation og CO₂-regnskab. • Sikrer indkøb af bæredygtig træbaseret biomasse og imødegår Brancheaftalen.
<p>PEFC [Programme for the Endorsement of Forest Certification]</p>	<p>Certificering af skovarealet og dets produkter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bygger videre på socialt og miljømæssigt ansvar. • Sikrer adgang til bredere marked af certificerede varer. • Anerkender eksisterende nationale certificeringssystemer. • Sikrer indkøb af bæredygtig træbaseret biomasse og imødegår Brancheaftalen.
<p>NEPCoN [Generic Chain of Custody Certificering]</p>	<p>Certificering af systemet for dokumentation af sporbarhed hvor vores FSC-, PEFC- eller SBP-procedurer ikke er relevante.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi bruger det til at dokumentere sporbarheden ved indkøb af biomasse fra danske skove – biomasse der lever op til kravene for alternativ dokumentation for efterlevelse af Brancheaftalen.

Indsats og resultat

Takket været vores dygtige medarbejdere på Randers Kraftvarmeværk, har vi i 2019 kunnet måle den højeste virkningsgrad på anlægget nogensinde. Det har betydet et lavere forbrug af brændsel og dermed en reduktion i CO₂-udledningen. Den gode virkningsgrad skyldes et stort drifts- og optimeringsarbejde.

I 2019 var vores samlede forbrug af biomasse på Randers Kraftvarmeværk 206.587 ton, mens forbruget af kul var 399 ton svarende til 0,19 % af det samlede brændselsforbrug. Samlet set har vi reduceret vores CO₂-udledning med 10 % fra 3.314 ton i 2018 til 2.994 ton i 2019. Vores succes med at nedbringe CO₂-udledningen i 2019 skyldes hovedsageligt, at vi har optimeret vores produktionsplanlægning og driftssikkerhed.

I 2019 har vi haft en minimal stigning i kulforbruget i forhold til sidste år. Vi bruger udelukkende kul som backup, hvis der opstår problemer. I forbindelse med en større reparation af transportbåndet til biomassen måtte vi bruge kul for at sikre, at der ikke var kolde radiatorer ude i varmekundernes stuer.

I Verdo fokuserer vi på at reducere udledningen af NO_x. Det sker bl.a. ved at analysere og optimere biomassens sammensætning nøje. I 2019 lykkedes det os at reducere NO_x-udledningen med 57.446 kg dels ved et mindre brændselsforbrug og dels ved mindre kvælstof i biomassen. Det er en

reduktion fra 2018 til 2019 på næsten 23 %.

Vi har samtidig reduceret CO₂-udledningen med 10 % eller 320 ton. Det svarer til 19 danskers årlige CO₂-forbrug. Ifølge tal fra Concito udleder hver enkelt dansker i gennemsnit 17 ton CO₂ i atmosfæren om året. Det bygger på tal fra rapporten The Global Resource Footprint of Nations, som tager udgangspunkt i de enkelte landes forbrug. Hvis Danmark skal leve op til målet om at blive et klimaneutral samfund i 2050, så betyder det, at hver person skal ned på en udledning på under 2 ton årligt.

LED-optimering

Vi energioptimerede og udskiftede 14.000 gadelys til LED i 2019. Det har givet en årlig besparelse på 3.332 MWh til de pågældende kommuner. LED-lysenes lavere energiforbrug betyder også en markant CO₂-besparelse på ca. 666 ton. Det svarer til ca. 40 danskers årlige CO₂-forbrug. På vores hovedkontor har vi siden 2018 haft LED-belysning, hvilket sparer 43.853 kWh og godt 20 ton CO₂ hvert år. Det ligger i naturlig forlængelse af vores målsætning om, at al strøm, der bruges i Verdo, skal være 100 % grøn. Ved udgangen af 2019 nåede vi dette mål, som er inspireret af FN's verdensmål #7 Bæredygtig energi.

Grøn strøm

Verdo tager den grønne omstilling alvorligt. Ikke kun i vores koncern, men også i forhold til de elprodukter, vi tilbyder vores kunder. Derfor er vores fokus for 2020 at opnå den højeste

kategori inden for grøn strøm. Det skal fremover gøre det nemmere for vores kunder at vælge 100 % grøn strøm.

Vi er vilde med træer

Træer er naturens CO₂-støvsuger. Ifølge tal fra Naturstyrelsen opsuger og binder én hektar skov i god vækst, alt efter træsort, mellem 8 og 13 ton CO₂ om året. Det er lidt under en gennemsnitsdanskers årlige udledning af CO₂.

I 2019 bidrog vi med 1.250 træer til det landsdækkende projekt Danmark planter træer. Træerne venter nu på at komme i jorden uden for Randers. I samarbejde med Growing Trees Network Foundation har vi desuden siden 2019 plantet nye træer. Det samarbejde fortsætter vi i 2020.

Skovopkøb og beplantning

Skovrejsning og opkøb af skov er en del af vores strategi og måde at understøtte FN's verdensmål #6 Rent vand og sanitet, #13 Klimainsats samt #15 Livet på land. Mere skov giver, udover rent drikkevand og CO₂-lagring, levesteder til planter og dyr samt nye områder til friluftsliv. I 2019 opkøbte vi Randers Sønderskov for at beskytte kildepladsen i skoven og dermed sikre rent drikkevand til vores kunder. Kildepladsen ved Randers Sønderskov ligger i bynært område tæt på en grusgrav. Den kunne derfor risikere at blive forurennet, hvis ikke skoven blev beskyttet. I 2020 udvider vi skoven og planter 2.000 nye træer.

Verdo indvinder årligt 1.000.000 M³ vand fra kildepladsen omkring Oust

Energiproduktion i Verdo

		2019	2018	2017	2016	2015
CO ₂ -udledning	ton	2.994	3.314	1.657	2.531	1.799
NO _x -udledning	kg	195.565	253.011	235.389	243.976	259.861
Forbrug af træflis	ton	180.772	179.494	189.439	209.606	188.584
Forbrug af halm og anden biomasse	ton	25.815	34.157	31.580	31.771	33.008
Forbrug af kul	ton	399	376	291	533	436
Netto elproduktion produceret på grøn energi	kWh	120.467.832	135.891.773	129.184.956	165.458.533	160.008.887

Mølle i Randers. Det betyder, at det er bydende nødvendigt at beskytte grundvandet i området. Derfor har vi siden 2016 plantet 24.000 træer i Oust Mølle Folkeskov, som bidrager til at lagre CO2 og sikre drikkevandet ved det store grundvandsreservoir. Skoven er med til at sikre det rene drikkevand mod forurening og samtidig skabe et rekreativt område for byens borgere.

Indsats mod sprøjtegift

I Danmark bruger vi omkring 20 ton sprøjtegift i vores haver hvert år. En dråbe sprøjtegift i grundvandet er nok til at gøre 10 millioner liter vand udrikkeligt. Test af 250 vandboringer landet over har vist et alt for højt niveau af pesticider i grundvandet. I indsatsen for rent drikkevand har vi siden 2017 afskaffet sprøjtemidler på alle vores arealer. Der er tale om 430.000 m2, som svarer til et areal på størrelse med 65 fodboldbaner. Vi støtter hermed projekt Giftfri Have, som Danmarks Naturfredningsforening og Landsforeningen Praktisk Økologi står bag. I 2019 fulgte Randers Kommune trop, og vi håber at se flere lokale aktører bakke op om Giftfri have i 2020.

I 2019 markerede vi endnu en gang FN's internationale Vandets Dag i samarbejde med blandt andre Vandmiljø Randers og Randers Naturcenter. 500 elever fra tredje klasse takkede ja til at deltage i stjerneløbet og blive klogere på vand. Det er vores mål

at bidrage med viden om vand og ligeledes støtte og styrke lokalsamfundenes deltagelse i at forbedre forvaltningen af vand- og sanitet.

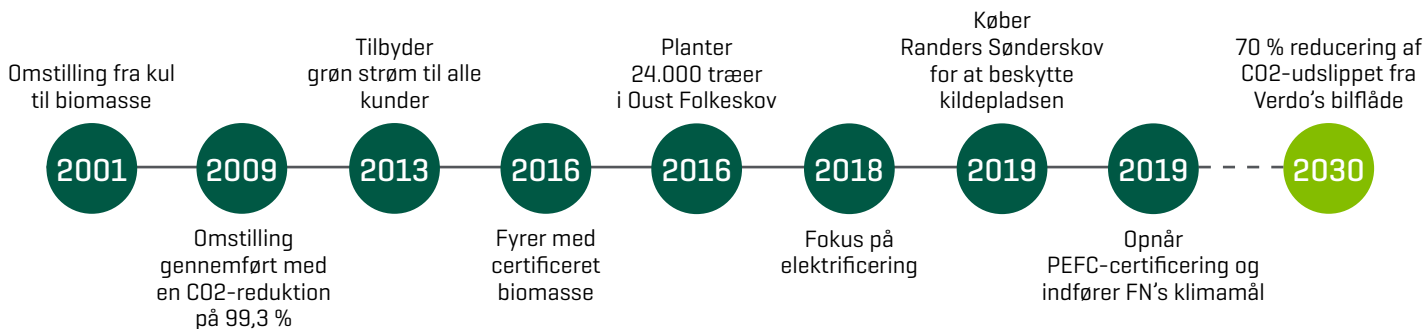
Energibesparelser

Energiselskabernes energisparsindsats forpligter os til hvert år at finde og realisere en række energibesparelser, der skal indberettes til Energistyrelsen. Den samlede målsætning for Verdo i 2019 var 41.830 MWh. Vi har opnået besparelse på 33.502 MWh. Dermed nåede vi 80 % af det samlede mål om energibesparelser. Verdo Go Green A/S realiserer hovedparten af energispareprojekterne i produktionsvirksomheder. I 2019 har projektporteføljen været kendetegnet ved få, men store projekter. Som følge af det ekstraordinære våde efterår i 2019, er en del af disse projekter ved udgangen af 2019 endnu ikke færdigmeldt. De manglende energispareprojekter forventer vi at indhente i 2020.

Konklusion

Indsatsen på miljø- og klimaområdet i 2019 inden for CO2-reduktion, sourcing af brændsler, sikring af kildeplads og grøn fjernvarme og rimelige forsyningspriser har haft et tilfredsstillende resultat og efterlever vores politik. I forhold til FN's verdensmål vil vi i 2020 intensivere vores indsats. Derfor har vi indgået et partnerskab med Randers Kommune om Randers for målene. Formålet er at gøre FN's verdensmål

vedkommende for alle og dermed give borgere og virksomheder mulighed for at få øje på, hvordan vi hver især, kan bidrage til at nå målene.

Sociale forhold og arbejdsmiljø

Verdo er blandt de største arbejdspladser i Randers Kommune. Vi ser det som en del af vores samfundsansvar at bidrage til vækst, skabe nye lokale arbejdspladser og give noget tilbage til lokalsamfundet.

Politik

Verdo vil fastholde og udvikle vores eksisterende medarbejderstab. Men vi vil også tiltrække nye medarbejdere og give noget igen til det lokalsamfund, vi er en del af. Derfor arbejder vi aktivt på at være en attraktiv arbejdsplads.

Den gode energi

Hvert år deltager Verdo's engagerede medarbejdere i lokale løbe- og cykelarrangementer. Vi kalder initiativet Den Gode Energi. Det markerer, at netop den gode energi er grundlæggende i alt, hvad vi gør. Både når det gælder energiproduktion i bogstavelig forstand, og hos vores medarbejdere. Blandt aktiviteterne kan nævnes Fjordløbet i Randers og DHL i Aarhus, Aalborg og København. Derudover tilbyder vi mange andre medarbejdertilbud. Bl.a. teambuilding events, udvikling og uddannelsesmuligheder, sundhedsforsikring, fordelagtig pensionsordning, personlig pensionsamtale for funktionærgrupper samt en kantine med fokus på sunde

og klimavenlige menuer. Det har altid været vigtigt for Verdo at samarbejde med uddannelsesinstitutionerne om at finde elev-, lære- og praktikpladser. Vi samarbejder herudover med den lokale kommune om at tilgodese behovet for arbejdsprøvning for sygemeldte borgere og ledige.

Arbejdsmiljø og sikkerhed

Halvdelen af vores ca. 550 medarbejdere har deres daglige gang på byggepladser, på lagre og i produktion. Derfor stiller vi høje krav til det fysiske arbejdsmiljø og til sikkerhed. Vi har fokus på vores medarbejders arbejdsmiljø, og arbejder målrettet på at mindske antallet af arbejdsulykker. Det psykiske arbejdsmiljø og trivsel prioriterer vi også højt. Verdo gennemfører APV-undersøgelser (arbejdspladsvurdering), hvor vi bl.a. undersøger, hvorvidt der er arbejdsbettinget sygefravær. Hvis det er tilfældet, udarbejder vi en klar handleplan for at reducere sygefraværet og øge trivslen blandt vores medarbejdere.

Diversitet

Vi tror på styrken i diversitet på arbejdspladsen og arbejder på at øge antallet af kvindelige ledere. I 2020 endnu mere fokus på diversitet i Verdo og udarbejder nye målsætninger for, hvordan vi fremover tiltrækker

medarbejdere ud fra en bredere forståelse af mangfoldighed end fx alder og køn. Det kan være parametre som uddannelses- og erhvervmæssig baggrund, herkomst og international erfaring.

Indsats og resultat

Også i 2019 var der et stort udbud af aktiviteter for Verdo's medarbejdere, og mange deltog i motionsaktiviteter som løb og cykling. Vi deltog i en række uddannelses- og karrieremesser for at komme i dialog med fremtidens talenter med interesse for energisektoren. Vi afholdt temadage om klima og energiforsyning for folkeskoleelever for at give eleverne indblik i, hvordan el og varme bliver til, og hvad det kræver af samfundet og miljøet at forsyne deres hjem. I Verdo tager vi ansvar for at dele vores kompetencer og viden med fremtidens klimaambassadører.

Flere lærlinge og elever

Verdo har oplevet en stigning i antallet af lærlinge gennem de seneste år. Det er en udvikling, vi er meget tilfredse med. I 2019 var målsætningen for Teknik, at antallet af lærlinge skulle udgøre 20 % af det samlede antal montører. Det mål har vi nået for andet år i træk. I Energy udgjorde antallet af lærlinge 14 % i både Verdo Energy Systems A/S og i Verdo Energiteknik

A/S. I 2019 havde vi et overordnet mål i koncernen om fire elever. Vi nåede dog helt op på 12. Desuden har vi i 2019 øget indsatsen over for medarbejdere i fleksjob og jobtræning med en samlet stigning på 50 % fra 2018 til 2019. Verdo har altid støttet uddannelserne og hjulpet fremtidens talenter med gode praktik- og lærlingepladser.

Fokus på arbejdsmiljøet

Samlet set har Verdo oplevet et fald i arbejdsulykker og nærvedhændelser på 11 %. Det er overordnet set en positiv udvikling i forhold til vores mål om at reducere antallet af arbejdsulykker. I 2019 registrerede vi otte arbejdsulykker, der medførte i alt 103 dages fravær. Derudover har vi registreret 115 nærvedhændelser. For at reducere antallet af arbejdsulykker blandt montører er de alle sikkerhedsinstrueret via instruktionsvideoer og efterfølgende testet i instruktionen.

Klimakantine

I Verdo tænker vi også grønt og bæredygtigt, når det gælder vores kantine. Sund mad er godt for både det fysiske og mentale velvære og dermed for vores medarbejders trivsel.

I 2019 var 42 % af maden økologisk, og 54 % af råvarerne var danske. Vi er bevidst om, at kødproduktion belaster miljøet. Derfor bruger vi kød med

omtanke – og vi har fokus på dyrevelfærd, når vi køber ind.

I 2019 udgjorde kød 9 % af den samlede råvaremængde. Det er et fald på 5 % fra 2018. Vi nåede dermed vores mål for året om at komme ned på et kødforbrug på under 10 % af den samlede råvaremængde. Et af vores andre fokuspunkter er at minimere madspild, og i 2019 havde vi lidt under 5.000 kg madspild. Vi arbejder hele tiden på at reducere og genanvende vores overskydende mad. Derfor indsamler vi madresterne og sender dem til Daka i Hedensted, hvor madaffaldet genanvendes til produktionen af biogas. Verdo's 5.000 kg madspild var med til at reducere CO₂-udslippet med 3.556 kg. Det svarer til 168 dages varme i en gennemsnitlig dansk husstand.

Antal medarbejdere i jobtræning og uddannelse

	2019	2018	2017
Lærlinge, unge	34	24	29
Lærlinge, voksne	4	4	4
Elever (kontor og teknisk designer)	12	12	8
Studerende (praktikanter og studiemedhjælpere)	13	9	18
Medarbejdere i skåne- og fleksjob	7	4	3
Medarbejdere i jobtræning	8	3	6

Kvinder og mænd i ledelsen

Diversitet på arbejdspladsen er fortsat et vigtigt emne i Danmark. Vi mener, at diversitet skaber værdi for Verdo. Det er en styrke for vores medarbejdere og forretningen, som vi kan omsætte til resultater. Høj diversitet i en ledergruppe giver bedre mulighed for at håndtere og vurdere de hensyn, der gør, at virksomheden lever op til sine værdier og omverdenens forventninger.

Verdo tilbyder lederuddannelse og individuelt tilpassede forløb, som støtter lederens personlige udvikling og den konkrete ledelsesopgave. I 2019 fokuserede vi på at opfordre kvindelige talenter til at deltage i vores interne projektlederkursus. Det gør vi, fordi 80 % af de ansatte i Verdo er mænd, og at andelen af kvinder er faldende, desto længere op i organisationen man kommer. Projektlederkurset bestod af fire hold over to år, og 10 % af det samlede antal deltagere var kvinder. I 2019 øgede vi fokus på at invitere kvindelige talenter. Det fik andelen af kvinder til at stige fra 6 % til 20 % på det seneste hold.

I energisektoren står vi ikke alene om disse udfordringer. Men det er et område, vi ønsker at ændre. Derfor har vi i 2020 planlagt en skærpet indsats for at redefinere diversitetsmålene frem mod 2030, herunder delmål for 2023 og 2027. Målene skal gælde på alle ledelsesniveauer i organisationen.

I 2019 så vi en positiv udvikling i antallet af kvindelige mellemledere på ledelsesniveau 1. I 2019 så vi en fremgang af kvindelige mellemledere fra 6 % til 9,5 %. Dermed har vi næsten nået vores målsætning om 10% kvindelige ledere på niveau 1. Det giver os en indikator på, at vores indsats i 2019 har givet resultater og fremgang. For de kvindelige ledere på ledelsesniveau 2 har vi typisk stabsfunktioner, hvor diversiteten i rekrutteringsgrundlaget oftest er bredere. Her oplevede vi en tilbagegang fra 23 % i 2018 til 17,5 % i 2019. Dermed nåede vi ikke

vores målsætning på 20 % for 2019. På ledelsesniveau 3 er én ud af otte direktører kvinde. Det svarer til 13 % og ligger dermed under vores målsætning på 25 %. I 2019 har vi derfor haft et skærpet fokus på rekrutteringsprocessen i den øvre direktion. Det har resulteret i, at vi i 2020 kan byde en ny kvindelig chefjurist velkommen i Verdo's direktion. I forbindelse med rekrutteringsprocessen af Verdo's nye CEO arbejdede vi med et konkret krav om, at der skulle præsenteres kvindelige kandidater i den endelige pulje. Det er en ny tilgang, som skal være med til at nedbryde kønsbaseret bias i ansættelsesprocessen.

Verdo har ligeledes et ønske om at øge antallet af kvinder i bestyrelsen. Det er en udfordring, fordi Verdo er en forbrugerstyret virksomhed og dermed ingen indflydelse har på, hvem der bliver valgt ind i bestyrelsen. Ikke desto mindre opfordrer vi vores kvindelige talenter til at stille op til de medarbejdervalgte poster i bestyrelsen. I 2019 var der valgt til Repræsentantskabet i Herning. To af de 16 nyvalgte medlemmer var kvinder. Repræsentantskabet består samlet set af 45 medlemmer fra Herning og Randers, hvoraf ni er kvinder. Det svarer til 20 %. I Verdo's bestyrelse er blot et af de 12 medlemmer kvinde – i procent udgør den samlede andel af kvinder i bestyrelsen dermed 8 %. I Verdo har vi gennem flere år opfordret repræsentantskabet til at have fokus på det underrepræsenterede køn, når de vælger bestyrelsen. Denne indsats vil vi skærpe frem til næste repræsentantskabsvalg i 2022.

Anderledes ser det ud for de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer, hvor to ud af de fire medlemmer er kvinder, altså 50 %. En række datterselskaber har egne bestyrelser. De rekrutteres fra ledergruppen i koncernen og er dermed omfattet af den samme målsætning om ligelig kønsfordeling. I 2019 opnåede vi en ligelig kønsfordeling i 13 ud af vores 18 datterselskaber. Det er en markant fremgang fra 2018,

hvor ingen af selskaberne havde opnået en ligelig fordeling. Det er et fokus, vi fortsætter i 2020.

Sponsorater og partnerskaber

Med vores partner- og sponsorpolitik ønsker vi at fremme viden om bæredygtighed og grøn energi, og at skabe værdi for de lokalsamfund, hvor vi er til stede. Sport og kultur er med til at samle mennesker i fællesskaber, der giver værdi for den enkelte og samfundet. Derfor har vi gennem mange år støttet sporten. Det mest markante eksempel er hovedsponsoratet af Randers FC, som går tilbage til klubbens stiftelse. Vi sponsorerer også håndbold, Herning Blue Fox-ishockey samt forskellige lokale arrangementer. Vi stræber efter diversitet i vores sponsorater. Derfor støtter vi Værket og dets store udbud af kulturarrangementer, lige fra opera og ballet til musik, teater og show for hele familien. Medborgerskab og socialt ansvar handler for os om en gensidig og værdiskabende relation mellem os og det samfund, der omgiver os. Vi rækker derfor hånden ud der, hvor vi kan gøre en forskel. Selv en beskedent håndsrækning kan få en stor effekt for den enkelte og lokalsamfundet. Derfor vil vi i 2020 arbejde på en større bredde i vores sponsorater. Det vil betyde, at nogle af dem, der tidligere har fået meget, vil opleve at få lidt mindre, for at vi også kan nå ud til nogle af de små ildsjæle i lokalsamfundet.

Konklusion

Vores medarbejdertilbud medvirker til, at Verdo er en attraktiv arbejdsplads, og vores aktive indsats for at rekruttere flere lærlinge og studerende til praktik- og elevpladser har båret frugt. Vi har fået flere kvindelige ledere, men nåede dog ikke målsætningen på alle niveauer. Baseret på de positive tilkendegivelser vi har fået på vores sponsorater, er det lykkedes at give noget igen til de lokalsamfund, vi er en del af.

Diversitet - kvinder og mænd i ledelsen

Diversitet	2019	2018	2017
Kvindelige mellemledere - niveau 1 (mål 10 %)	9,5 %	6 %	3 %
Kvindelige ledere og chefer - niveau 2 (mål 20 %)	17,5 %	23 %	22 %
Kvindelige direktører - niveau 3 (mål 25 %)	13 %	13 %	13 %
Kvindelig CEO niveau 4	0 %	0 %	0 %

Respekt for menneskerettigheder

Menneskerettigheder er en af hjørnestenene i de 10 principper i FN's Global Compact og i FN's 17 verdensmål. Vi respekterer og lader os inspirere af begge på tværs af vores forretningsmodel.

Verdo's vigtigste værdi er, Vi opfører os ordentligt. Det betyder, at vi tilstræber at integrere og respektere de universelle menneskerettigheder. Menneskerettigheder omsat til medarbejderansvar er i Verdo også sundhedsordning i forbindelse med sygdom og pensionsordning. Der er en åben og ligeværdig omgangstone på tværs af organisationen blandt medarbejdere og mellem ledelse og medarbejdere.

Indsats og resultat

Verdo har i 2019 arbejdet målrettet med at sikre compliance med den opdaterede persondataforordning [GDPR]. Alene i 2019 har vi brugt omkring 8.000 interne timer med fokus på at skabe yderligere overblik over, hvilke personoplysninger der behandles, samt hvilke databehandleraftaler der er indgået. Desuden har vi udarbejdet en række interne procedurer til håndtering af sikkerhedsbrud. For at sikre en god proces hele vejen igennem forretningen har vi udført awareness-træning for vores medarbejdere, og der er blevet opsat plakater for at opretholde et kontinuerligt

fokus på GDPR. Der er også implementeret metoder til at anonymisere persondata i vores afregningssystem. Verdo arbejder løbende med GDPR for at forbedre interne procedurer og systemer til at sikre vedligeholdelse af virksomhedens GDPR-compliance.

Som en naturlig forlængelse af arbejdet med vores compliance har vi skærpet fokus på det nye whistleblowerdirektiv. Det giver medarbejdere bedre mulighed for at videregive information om ulovligheder eller alvorlige uregelmæssigheder uden at frygte for ansættelsen. Det er vores forventning, at vi i 2020 vil udarbejde en politik og organisering for området. Ordningen skal være med til at øge troværdighed og medarbejdernes tillid til ledelse samt forretningsgang. Det er dog vigtigt at se ordningen som et supplement til den eksisterende interne dialog og åbenhed.

I 2019 fortsatte vi vores interne dialogmøder, hvor alle medarbejdere kan stille spørgsmål til den administrerende direktør. Det bidrager til en mere åben og transparent organisationen. Adskillige medarbejdere benyttede sig af muligheden, og initiativet har fået stor intern opbakning.

Vores værdier blev i 2019 skærpet til tre retningsvisende værdier. Verdo's

grundlæggende værdi, som vi først og fremmest identificerer os med, har ikke ændret sig: Vi opfører os ordentligt. Men vi prioriterer også vores tre underliggende værdier, som forpligtiger os til:

- At se tingene fra kundens perspektiv.
- At behandle hinanden med respekt og tillid.
- Altid at være et skridt foran.

Vores internationale leverandører skal leve op til menneskerettighederne ifølge Verdo Code of Conduct for Suppliers, herunder krav til bl.a. arbejdstid, forbud mod børnearbejde, sundhedsforhold og miljø. Vi evaluerer løbende disse krav for at vurdere, hvorvidt der skal stilles yderligere krav til leverandørerne. Det skete senest i 2019, for i endnu højere grad at være i stand til at sikre og ikke mindst dokumentere efterlevelsen af Verdo Code of Conduct og vores krav til CSR.

Konklusion

Menneskerettighederne efterleves i Verdo af både ledelse og medarbejdere. Der er en åben og ligeværdig dialog, og vi har et værdisæt, der tilstræber, at medarbejdere og ledere behandler hinanden med respekt og tillid.

Antikorrruption og -bestikkelse

Korrruption og bestikkelse er en udfordring i store dele af verden og en afgørende hindring for økonomisk udvikling i de lande, hvor det er udbredt. Det er samtidig en hindring for, at aftaler indgås i åben konkurrence samt etisk og lovmæssigt forsvarligt.

Politik

Vi har i Verdo nultolerance over for korrruption og bestikkelse. Vi opererer på tværs af landegrænser og har derfor en klar politik for antikorrruption og -bestikkelse inspireret af principperne i FN's Global Compact. Politikken udstikker retningslinjer for korrekt aftaleindgåelse uden nogen form for bestikkelse, facility payment eller gaver og repræsentation.

Politikken er:

- Bestikkelse: Misbrug af betroet magt for egen vindings skyld accepteres ikke.
- Facility payment, smørelse, accepteres ikke. Hvis det observeres, skal det registreres.
- Gaver og repræsentation: Det er ikke tilladt at give eller modtage gaver, repræsentation eller tjenesteydelser, der åbenlyst har til formål at påvirke en beslutning.

Politikken skal øge medarbejderes og samarbejdspartneres bevidsthed om korrruption og skabe en forståelse for, hvordan vi bekæmper korrruption og bestikkelse i vores forretningsaktiviteter. Samtidig kræver vi, at vores samhandelspartnere følger retningslinjerne.

Indsats og resultat

Verdo har nøje overvejet i hvilke markeder, og dermed i hvilke dele af forretningen, det er nødvendigt at forholde sig til antikorrruption og -bestikkelse. Det er Verdo's opfattelse, at det er nødvendigt udtrykkeligt at forholde sig til disse spørgsmål i Trading. Tilsvarende er Tradings samhandelspartnere pålagt at følge principperne for at undgå bestikkelse og korrruption. Alle medarbejdere med indkøbsansvar i Trading er pålagt at følge koncernens retningslinjerne, Overordnede retningslinjer for indkøb af træbaserede brændsler af 2015. Alle leverandører til Trading er desuden pålagt at følge Verdo Code of Conduct for suppliers. På Verdo's forlangende skal leverandøren til enhver tid kunne dokumentere, at retningslinjerne overholdes. Vi følger løbende op på politiken og leverandørerne. I 2019 har vi opdateret vores Code of Conduct

med det formål at skærpe indsatsen på området.

Konklusion

Verdo håndhæver sin politik om nultolerance over for korrruption og bestikkelse for at sikre, at aftaler indgås i åben konkurrence samt etisk og lovmæssigt forsvarligt. Verdo har hidtil ikke konstateret nogen form for overtrædelse af politiken.

2019

Årsregnskabet

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for Verdo A/S for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2019.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2019, samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar-31. december 2019.

Der er væsentlige usikkerheder vedrørende forhold i datterselskaber, herunder opgørelse af egenkapitalen. Der henvises til nærmere omtale i note 1.

Efterfølgende årsregnskab inklusiv revisionspåtegning (side 46-74) er direkte gengivet fra den officielle årsrapport.

Årsrapporten for Verdo A/S for 2019 er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for klasse C-virksomheder (stor)

Årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år, dog har selskabet foretaget en reklassificering fra Personaleomkostninger og fra Andre eksterne omkostninger til Arbejde udført for egen regning og opført under aktiver. Desuden er der sket en opdeling af Skyldig overdækning i dels Skyldig overdækning og dels Tidsmæssige forskelle.

Ændringerne påvirker ikke årets resultat, egenkapitalen eller den finansielle stilling, og alle sammenligningstal er tilrettet. .

Årsregnskabet opstilles i DKK.

Generelt

Generelt om indregning og måling

Regnskabet er udarbejdet med udgangspunkt i det historiske kostprisprincip.

Indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes. Endvidere indregnes i resultatopgørelsen alle omkostninger, der er afholdt for at opnå årets indtjening, herunder afskrivninger og hensatte forpligtelser samt tilbageførsler som følge af ændrede regnskabsmæssige skøn af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde selskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå selskabet, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Visse finansielle aktiver og forpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvorved der indregnes en konstant effektiv rente over løbetiden. Amortiseret kostpris opgøres som oprindelig kostpris med fradrag af afdrag og tillæg/fradrag af den akkumulerede afskrivning af forskellen mellem kostprisen og det nominelle beløb. Herved fordeles kurstab og gevinst over løbetiden.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Konsolideringspraksis

Koncernregnskabet omfatter moderselskabet Verdo A/S samt virksomheder, hvori moderselskabet direkte eller indirekte besidder flertallet af stemmerettighederne, eller hvori moderselskabet gennem aktiebesiddelse eller på anden måde har en bestemmende indflydelse.

Ved konsolideringen sammendrages poster af ensartet karakter. Koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, udbytter og mellemværender samt realiserede og urealiserede interne gevinster og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder elimineres.

Moderselskabets kapitalandele i de konsoliderede dattervirksomheder udignes med moderselskabets andel af dattervirksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi opgjort på det tidspunkt, hvor koncernforholdet blev etableret.

Verdo A/S indgår i koncernregnskabet for Den Selvejende Institution Verdo.

Minoritetsinteresser

Minoritetsinteresser udgør en andel af koncernens samlede egenkapital. Årets resultat fordeles i resultatdisponeringen på den del, som kan henføres til minoriteterne og den del, som kan henføres til modervirksomhedens kapitalejere. Minoritetsinteresser indregnes til den regnskabsmæssige værdi af de overtagne aktiver og forpligtelser på tidspunktet for erhvervelse af dattervirksomheder.

Indtægtsrammer

Nogle af koncernens selskaber er underlagt de særlige regler om indtægtsrammer i henhold til lovene omkring el-, vand-, og varmeregulering. Reglerne medfører, at årets over- eller underdækning, opgjort som årets resultat efter forsyningslovene i forhold til opkrævede priser, skal tilbageføres eller kan opkræves hos forbrugerne ved indregning i efterfølgende års priser. Årets over- eller underdækning indregnes derfor i nettoomsætningen. Den akkumulerede over- eller underdækning efter forsyningslovenes regler er udtryk for et mellemværende med kunderne og indregnes i balancen under gæld eller tilgodehavender.

Leasing

Leasingkontrakter, hvor selskabet har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten (finansiell leasing), indregnes i balancen til det laveste af dagsværdien af aktivet og nutidsværdien

af leasingydelse, beregnet ved anvendelse af leasingaftalens interne rente eller en alternativ lånerente som diskonteringsfaktor. Finansielt leasede aktiver af- og nedskrives efter samme praksis som fastlagt for selskabets materielle aktiver.

Den kapitaliserede restleasingforpligtelse indregnes i balancen som en forpligtelse, og leasingydelsens rentedel omkostningsføres løbende i resultatopgørelsen.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiell post.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, måles til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældens opståen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter indregnes første gang i balancen til kostpris og måles efterfølgende til dagsværdi. Positive og negative dagsværdier af afledte finansielle instrumenter klassificeres som Andre tilgodehavender henholdsvis Anden gæld.

Ændring i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter indregnes i resultatopgørelsen, medmindre det afledte finansielle instrument klassificeres som og opfylder kriterierne for regnskabsmæssig sikring, jf. nedenfor.

Regnskabsmæssig sikring

Ændring i dagsværdien af finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder kriterierne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med de ændringer i dagsværdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse, som kan henføres til den risiko, der er afdækket.

Ændring i dagsværdien af finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af forventede fremtidige transaktioner, indregnes på egenkapitalen under overført resultat for så vidt angår den effektive del af sikringen. Den ineffektive del indregnes i resultatopgørelsen. Resultater den sikrede transaktion

i et aktiv eller en forpligtelse, overføres det beløb, som er udskudt under egenkapitalen, fra egenkapitalen og indregnes i kostprisen for henholdsvis aktivet eller forpligtelsen. Resultater den sikrede transaktion i en indtægt eller en omkostning, overføres det beløb, som er udskudt under egenkapitalen, fra egenkapitalen til resultatopgørelsen i den periode, hvor den sikrede transaktion indregnes. Beløbet indregnes i samme post som den sikrede transaktion.

Segmentoplysning om nettoomsætning

Oplysninger om aktiviteter og geografiske markeder er baseret på koncernens afkast og risici samt ud fra den interne økonomistyring.

Resultatopgørelse

Nettoomsætning

Koncernens omsætning omfatter indtægter ved salg af varer og tjenesteydelser inden handel med brændsel og teknisk carbon, produktion af el og varme, varer og ydelser inden for infrastruktur (el, vand, varme og fiber) samt entreprisopgaver inden for el, gadelys og energianlæg.

Indtægter ved salg af varer og tjenesteydelser indregnes som nettoomsætning, når fordele og risici vedrørende de solgte varer og ydelser er overgået til køber, nettoomsætningen kan måles pålideligt, og det er sandsynligt, at de økonomiske fordele ved salget vil tilgå selskabet.

Igangværende arbejder for fremmed regning (entreprisekontrakter) indregnes i takt med, at produktionen udføres, hvorved nettoomsætningen svarer til salgsværdien af årets udførte arbejder (produktionsmetoden). Denne metode anvendes, når de samlede indtægter og omkostninger på entreprisekontrakten og færdiggørelsesgraden på balancedagen kan opgøres pålideligt, og det er sandsynligt, at de økonomiske fordele, herunder betalinger, vil tilgå selskabet. Som færdiggørelsesgrad anvendes afholdte omkostninger i forhold til de forventede samlede omkostninger på entreprisekontrakten.

Investeringsbidrag til dækning af koncernens investeringer i ledningsnet periodiseres over investeringernes afskrivningsperiode og indgår i omsætningen.

Nettoomsætningen måles til det modtagne vederlag og indregnes eksklusiv moms og med fradrag af rabatter i forbindelse med salget.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter omfatter avancer ved salg af immaterielle og materielle aktiver samt avancer ved salg af aktiviteter.

Arbejde udført for egen regning og opført under aktiver

Arbejde udført for egen regning omfatter direkte løn og indirekte produktionsomkostninger (IPO), som er afholdt til hel eller delvis udførelse af egne anlæg, som er opført under aktiver.

Omkostninger til råvarer, hjælpematerialer og handelsvarer

Omkostninger omfatter direkte og indirekte vareforbrug til køb af råvarer og handelsvarer, herunder hjemtagelsesomkostninger og handling samt købte ydelser.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger til vedligeholdelse af anlæg, bortskaffelse af affald, drift af kørende materiel, markedsføring, lokaler samt administrative omkostninger.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter løn og gager, inkl. feriepenge og pensioner, samt andre omkostninger til social sikring m.v. af selskabets medarbejdere. I personaleomkostninger er fratrukket godtgørelser fra offentlige myndigheder.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger omfatter ordinære afskrivninger samt nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver.

Andre driftsomkostninger

Andre driftsomkostninger omfatter tab ved salg eller skrotning af immaterielle og materielle aktiver.

Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder

I resultatopgørelsen indregnes den forholdsmæssige andel af resultat for året under Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder. Desuden indregnes årets regulering af earn out fra køb af virksomheder under Værdiregulering af earn out samt tab og avance ved salg af datterselskaber.

Resultat af andre kapitalandele

Tab/avancer ved salg af kapitalandele indregnes i resultatopgørelse som forskellen mellem salgsprisen og den regnskabsmæssige værdi.

Finansielle indtægter og omkostninger

Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Selskabsskat

Moderselskabet er omfattet af reglerne om tvungen sambeskatning af Verdo-koncernens danske datterselskaber, og koncernen har desuden valgt at blive beskattet efter reglerne om international sambeskatning. Datterselskaberne indgår i sambeskatningen fra det tidspunkt, hvor de indgår i konsolideringen af koncernregnskab og frem til det tidspunkt, hvor de udgår af konsolideringen.

Moderselskabet er administrationsselskab for sambeskatningen og afregner som følge heraf alle betalinger af selskabsskat til skattemyndighederne.

Den aktuelle danske selskabsskat fordeles ved afregning af sambeskatningsbidrag mellem de sambeskattede selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster. I tilknytning hertil modtager selskaber med skattemæssigt underskud sambeskatningsbidrag fra virksomheder, der har kunnet anvende dette underskud til nedsættelse af eget skattemæssigt overskud.

Skat af årets resultat består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat og indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Resultat af ophørende aktiviteter

Alle resultatposter vedrørende ophørende aktiviteter, som er besluttet inden aflæggelsen af årsrapporten, er indregnet på en særskilt linje i resultatopgørelsen.

Balance

Immaterielle aktiver

Erhvervet goodwill måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Goodwill afskrives lineært over den økonomiske brugstid, der er vurderet til 7-20 år. Afskrivningsperioden er fastsat med udgangspunkt i forventet tilbagebetalingsperiode.

Udviklingsprojekter, der er klart definerede og identificerbare, og hvor den tekniske gennemførlighed, tilstrækkelige ressourcer og et potentielt fremtidigt marked eller udviklingsmulighed kan påvises, og hvor det er hensigten at fremstille, markedsføre eller anvende projektet, indregnes som immaterielle aktiver. Det forudsættes desuden, at kostprisen kan opgøres pålideligt, og der er tilstrækkelig sikkerhed for, at den fremtidige indtjening kan dække produktions-, salgs-, og administrationsomkostninger samt udviklingsomkostningerne, efterhånden som omkostningerne afholdes.

Udviklingsomkostninger, der er indregnet i balancen, måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Efter færdiggørelsen af udviklingsarbejdet afskrives udviklingsomkostningerne lineært over den vurderede økonomiske brugstid på 3-5 år.

Materielle aktiver

Materielle aktiver måles ved første indregning til kostpris. Driftsmateriel måles efterfølgende til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Kostprisen for egne opførte aktiver omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen, herunder købsomkostninger og indirekte omkostninger til lønforbrug, materialer, komponenter og underleverandører indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. Afskrivningsgrundlaget, der opgøres som kostpris og reduceret med eventuel restværdi, fordeles lineært over aktivernes forventede brugstid, der udgør:

Ledningsnet og -anlæg samt målere	10-60 år
Bygninger	20-100 år
Kraftvarmeverk og spidslastcentraler	5-19 år
Driftsmateriel	3-15 år

Afskrivningsperiode og restværdi revurderes årligt.

Nedskrivning af materielle aktiver

Den regnskabsmæssige værdi af materielle aktiver gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning. Hvis dette er tilfældet, foretages nedskrivning til den lavere genindvindingsværdi.

Kapitalandele i dattervirksomheder

Kapitalandele i dattervirksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode.

I balancen indregnes under Kapitalandele i dattervirksomheder den forholdsmæssige ejerandel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi opgjort med udgangspunkt i dagsværdien af de identificerbare nettoaktiver på anskaffelsestidspunktet med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne avancer eller tab og med tillæg af resterende værdi af eventuelle merværdier og goodwill opgjort på tidspunktet for anskaffelsen af virksomhederne.

Den samlede nettoopskrivning af kapitalandele i dattervirksomheder henlægges via overskudsdisponeringen til Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen. Reserven reduceres med udbytteudlodninger til moderselskabet og reguleres med andre egenkapitalbevægelser i dattervirksomhederne.

Dattervirksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi indregnes til DKK 0. Hvis moderselskabet har en retslig eller en faktisk forpligtelse til at dække virksomhedens underbalance, indregnes en hensat forpligtelse hertil.

Finansielle aktiver i øvrigt

Kapitalandele, som ikke handles på et aktivt marked, måles til kostpris eller en lavere genindvindingsværdi.

Langfristede andre tilgodehavender omfatter udlån til IT-investeringer sammen med andre elnetselskaber.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-metoden eller nettorealiseringsværdi, hvis denne er lavere.

Nettorealiseringsværdien for varebeholdninger opgøres til det beløb, som forventes at kunne indbringes ved salg i normal drift med fradrag af salgsomkostninger. Nettorealiseringsværdien opgøres under hensyntagen til omsættelighed, ukurans og udvikling i forventet salgspris.

Kostpris omfatter købspris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser samt Andre tilgodehavender

Tilgodehavender måles i balancen til amortiseret kostpris eller en lavere nettorealiseringsværdi, hvilket normalt udgør nominel værdi med fradrag af nedskrivning til imødegåelse af tab.

Entreprisekontrakter

Entreprisekontrakter for fremmed regning måles til salgsværdien af det udførte arbejde opgjort på grundlag af færdiggørelsesgraden. Færdiggørelsesgraden opgøres som andelen af de afholdte kontraktomkostninger i forhold til kontraktens forventede samlede omkostninger. Når det er sandsynligt, at de samlede kontraktomkostninger vil overstige de samlede indtægter på en kontrakt, indregnes det forventede tab i resultatopgørelsen.

Når salgsværdien ikke kan opgøres pålideligt, måles salgsværdien til medgåede omkostninger eller en lavere nettorealiseringsværdi. Modtagne acontobetalingen fragår i salgsværdien. De enkelte kontrakter klassificeres som tilgodehavender, når nettoværdien er positiv, og som forpligtelser, når nettoværdien er negativ.

Omkostninger i forbindelse med salgsarbejde og opnåelse af kontrakter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de afholdes.

Tilgodehavender hos og gæld til tilknyttede virksomheder

Mellemliggende omfatter dels ikke afregnet intern handel med varer og ydelser og dels selskabernes andel af koncernens cashpool-aftale med kreditinstitut samt intern afregning af aktuel selskabsskat.

Ansvarlige lån

Ansvarlige lån omfatter afdragsfrie udlån til koncernselskaber.

Udskudt skat

Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gælds metode af midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser, opgjort på grundlag af den planlagte anvendelse af aktivet, henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver måles til den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet som aktiver omfatter afholdte forudbetalte driftsomkostninger.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter indestående i kreditinstitutter.

Egenkapital

Opskrivningshenlæggelser fra opskrivning af materielle aktiver realiseres i takt med, at de opskrevne aktiver afskrives.

Udbytte, som ledelsen foreslår uddelt for regnskabsåret, vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Forpligtelser

Ydelsesbaserede pensionsforpligtelser indregnes i balancen på baggrund af aktuarmæssig opgørelse af forpligtelserne og dagsværdierne af de tilhørende pensionsaktiver. Aktuarmæssige gevinster og tab hidrører fra ændringer i de aktuarmæssige forudsætninger, herunder demografiske og makroøkonomiske forhold, og indregnes direkte på egenkapitalen. Pensionsomkostninger, som indregnes i resultatopgørelsen, består af omkostninger til pensioner, som vedrører regnskabsåret, beregnede renteomkostninger samt afkast af de tilhørende pensionsaktiver.

Investeringsbidrag til dækning af koncernens investeringer i ledningsnet indtægtsføres over en 40–60 års periode fra modtagelsen svarende til afskrivningsperioden for koncernens materielle aktiver.

Realkreditlån og andre langfristede lån indregnes ved låneoptagelsen til det modtagne provenu med fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder måles lånene til amortiseret kostpris, således at forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen som en renteomkostning over låneperioden.

Leverandører af varer og tjenesteydelser samt Anden gæld måles til amortiseret kostpris, der i al væsentlighed svarer til nominel værdi.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter opført som forpligtelser består af modtagne betalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende regnskabsår.

Pengestrømsopgørelse

Der er ikke udarbejdet pengestrømsopgørelse for moderselskabet, idet moderselskabets pengestrømme er indeholdt i pengestrømsopgørelsen for koncernen.

Pengestrømsopgørelsen viser koncernens pengestrømme for året opdelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet, årets forskydning i likvider samt koncernens likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrøm fra driftsaktiviteten opgøres som årets resultat reguleret for ændring i driftskapitalen og ikke kontante resultatposter som af- og nedskrivninger og hensatte forpligtelser. Driftskapitalen omfatter omsætningsaktiver fratrukket kortfristede forpligtelser eksklusiv de poster, der indgår i likvider.

Pengestrøm fra investeringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle aktiver.

Pengestrøm fra finansieringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra optagelse og tilbagebetaling af langfristede gældsforpligtelser samt ind- og udbetalinger til og fra selskabsdeltagerne.

Likvide midler består af indestående og driftskreditter i kreditinstitutter.

Nøgletal

Nøgletallene er beregnet efter Finansforeningens anbefalinger.

Bruttomargin	$\frac{\text{Bruttoresultat} * 100}{\text{Nettoomsætning}}$
EBITDA-margin	$\frac{\text{EBITDA} * 100}{\text{Nettoomsætning}}$
Finansiel gearing (gæld / EBITDA)	$\frac{\text{Nettorentebærende gæld}}{\text{EBITDA}}$
Egenkapitalens forrentning	$\frac{\text{Ordinært resultat efter skat} * 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$
Soliditetsgrad	$\frac{\text{Egenkapital ultimo} * 100}{\text{Samlede aktiver}}$

Definitioner

Bruttoresultat er nettoomsætning fratrukket direkte omkostninger. Nettorentebærende gæld er rentebærende forpligtelser fratrukket rentebærende aktiver.

	Note	KONCERN		MODERSELSKAB	
		2019 DKK	2018 TDKK	2019 DKK	2018 TDKK
Årets omsætning	4	3.106.899.798	2.365.226	89.505.528	82.062
Regulering vedrørende tidligere år	1/3	-491.256.701	0	0	0
Nettoomsætning	4	2.615.643.097	2.365.226	89.505.528	82.062
Andre driftsindtægter	5	365.265.863	6.037	70.032	27
Arbejde udført for egen regning og opført under aktiver		20.826.467	22.070	2.323.075	2.031
Omkostninger til råvarer, hjælpematerialer og handelsvarer		-2.490.577.535	-1.763.475	-1.676.822	-913
Andre eksterne omkostninger	6	-109.621.698	-108.393	-43.842.953	-52.354
Bruttoresultat		401.536.194	521.465	46.378.860	30.853
Personaleomkostninger	7	-302.853.606	-264.041	-69.083.763	-58.297
Resultat før afskrivninger (EBITDA)		98.682.588	257.424	-22.704.903	-27.444
Af- og nedskrivninger	3/8	-364.859.240	-159.807	-11.224.324	-21.524
Andre driftsomkostninger	5	-4.583.459	-1.515	0	0
Resultat af primær drift (EBIT)		-270.760.111	96.102	-33.929.227	-48.968
Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder	9	0	0	-209.587.625	86.465
Værdiregulering af earn out		11.888.775	5.858	10.644.775	5.858
Resultat af andre kapitalandele	9	0	18.805	0	0
Finansielle indtægter	10	5.103.215	985	12.287.457	29.857
Finansielle omkostninger	11	-36.690.471	-38.071	-17.505.106	-22.614
Finansielle poster i alt		-19.698.481	-12.423	-204.160.499	99.566
Resultat af fortsættende aktiviteter før skat		-290.458.592	83.679	-238.089.726	50.598
Skat af fortsættende aktiviteter	3/12	24.661.221	-17.945	8.663.879	9.396
Årets resultat af fortsættende aktiviteter		-265.797.371	65.734	-229.425.847	59.994
Årets resultat efter skat af ophørende aktiviteter	13	-1.938.817	971	-1.938.817	971
Årets resultat		-267.736.188	66.705	-231.364.664	60.965
Koncernens resultat fordeler sig således:					
Aktionærer i Verdo A/S		-231.364.664	60.965		
Minoritetsinteresser		-36.371.524	5.740		
I alt		-267.736.188	66.705		

AKTIVER	Note	KONCERN		MODERSELSKAB	
		31.12.19 DKK	31.12.18 TDKK	31.12.19 DKK	31.12.18 TDKK
LANGFRISTEDE AKTIVER					
Goodwill		244.319.330	97.243	0	0
Udviklingsprojekter		4.027.864	334	0	0
Immaterielle aktiver i alt	14	248.347.194	97.577	0	0
Grunde og bygninger		136.559.844	141.942	94.050.527	96.040
Kraftvarmeverk og spidslastcentraler		523.527.545	373.901	0	0
Ledningsnet og -anlæg samt målere		1.374.901.492	1.464.274	0	0
Driftsmateriel		55.621.338	46.903	7.650.348	15.165
Materielle aktiver under udførelse		40.223.973	41.343	3.175.812	1.658
Materielle aktiver i alt	15	2.130.834.192	2.068.363	104.876.687	112.863
Kapitalandele i dattervirksomheder	16	0	0	1.366.355.214	1.853.099
Andre værdipapirer og kapitalandele	17	11.014	202	0	0
Andre tilgodehavender	18	9.714.043	2.680	0	0
Finansielle aktiver i alt		9.725.057	2.882	1.366.355.214	1.853.099
Langfristede aktiver i alt		2.388.906.443	2.168.822	1.471.231.901	1.965.962
KORTFRISTEDE AKTIVER					
Råvarer, hjælpematerialer og handelsvarer		211.568.591	96.085	338.823	470
Varebeholdninger i alt		211.568.591	96.085	338.823	470
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		426.066.018	361.259	5.776.967	485
Tilgodehavende underdækning		966.714	10.679	0	0
Tilgodehavende hos dattervirksomheder		0	0	243.189.352	85.565
Entreprisekontrakter	19	54.030.375	34.264	0	0
Ansvarlige lån	20	0	0	285.851.804	647.000
Udskudte skatteaktiver	21	91.946.722	68.137	0	0
Tilgodehavende selskabsskat		0	0	2.195.649	0
Andre tilgodehavender		49.069.956	55.491	2.006.815	918
Periodeafgrænsningsposter		8.389.118	7.011	5.680.387	4.696
Tilgodehavender i alt		630.468.903	536.841	544.700.974	738.664
Likvide beholdninger		70.438.327	78.855	247.223	234
Kortfristede aktiver i alt		912.475.821	711.781	545.287.020	739.368
Aktiver i alt		3.301.382.264	2.880.603	2.016.518.921	2.705.330

PASSIVER	KONCERN		MODERSELSKAB		
	Note	31.12.19 DKK	31.12.18 TDKK	31.12.19 DKK	31.12.18 TDKK
EGENKAPITAL					
Aktiekapital		263.024.000	263.024	263.024.000	263.024
Reserve for opskrivninger		36.090.226	37.339	0	0
Foreslået udbytte		0	10.000	0	10.000
Overført resultat		562.450.715	809.745	598.540.941	847.084
Aktionærer i Verdo A/S' andel af egenkapital		861.564.941	1.120.108	861.564.941	1.120.108
Minoritetsinteresser		88.472.508	131.369	0	0
Egenkapital i alt		950.037.449	1.251.447	861.564.941	1.120.108
LANGFRISTEDE FORPLIGTELSE					
Udskudt skat	21	0	0	5.394.000	7.001
Overdækning, vandforsyning, investeringsbidrag og pensionsforpligtelser	22	293.554.532	262.311	19.476.743	0
Leasingforpligtelser	22	12.514.322	7.185	563.392	498
Realkreditinstitutter	22	245.212.394	268.333	42.112.531	44.798
Tidsmæssige forskelle, henlæggelse og overdækning, Varmeforsyningsloven	23	842.480.941	160.049	0	0
Kreditinstitutter	22	99.345.765	118.380	99.345.765	118.380
Andre hensatte forpligtelser	24	4.320.700	699	0	0
Langfristede forpligtelser i alt		1.497.428.654	816.957	166.892.431	170.677
KORTFRISTEDE FORPLIGTELSE					
Overdækning, vandforsyning, investeringsbidrag og pensionsforpligtelser, henlæggelse	22	19.038.040	15.000	750.000	0
Leasingforpligtelser	22	6.096.013	3.129	407.995	355
Realkreditinstitutter	22	22.970.275	22.740	2.681.076	2.623
Tidsmæssige forskelle, henlæggelse og overdækning, Varmeforsyningsloven	23	131.946.247	32.010	0	0
Kreditinstitutter		130.845.397	195.350	86.222.494	178.596
Entreprisekontrakter	19	32.356.911	14.337	0	0
Leverandører af varer og tjenesteydelser		226.428.375	251.149	6.948.571	6.588
Gæld til dattervirksomheder		0	0	755.162.226	1.122.524
Gæld til tilknyttede virksomheder		20.428.182	10.453	20.428.182	10.453
Skyldig selskabsskat		844.854	2.620	0	480
Anden gæld		262.530.155	247.676	115.461.005	92.926
Periodeafgrænsningsposter		431.712	17.705	0	0
Kortfristede forpligtelser i alt		853.916.161	812.169	988.061.549	1.414.545
Forpligtelser i alt		2.351.344.815	1.629.126	1.154.953.980	1.585.222
Passiver i alt		3.301.382.264	2.880.603	2.016.518.921	2.705.330
Væsentlig usikkerhed ved indregning og måling	1				
Begivenheder efter status	2				
Særlige poster	3				
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	25				
Kontraktlige forpligtelser og eventualposter	26				
Nærtstående parter	27				
Renterisici og anvendelse af finansielle instrumenter	28				

EGENKAPITALOPGØRELSE

KONCERN

Beløb i DKK	Note	KONCERN		
		Aktiekapital	Foreslået udbytte	Reserve for opskrivninger
Saldo pr. 1. januar 2018		263.024.000	10.000.000	38.595.082
Overført via resultatdisponering	29	0	10.000.000	0
Udloddet udbytte		0	-10.000.000	0
Valutakursregulering af dattervirksomheder		0	0	0
Realiseret opskrivning		0	0	-1.255.879
Pensionsforpligtelser		0	0	0
Værdiregulering af sikringsinstrumenter:				
Primo		0	0	0
Ultimo		0	0	0
Skat af egenkapitalposter		0	0	0
Egenkapital pr. 31. december 2018		263.024.000	10.000.000	37.339.203
Overført via resultatdisponering	29	0	0	0
Udloddet udbytte		0	-10.000.000	0
Valutakursregulering af dattervirksomheder		0	0	0
Realiseret opskrivning		0	0	-1.248.977
Pensionsforpligtelser		0	0	0
Værdiregulering af sikringsinstrumenter:				
Primo		0	0	0
Ultimo		0	0	0
Skat af egenkapitalposter		0	0	0
Egenkapital pr. 31. december 2019		263.024.000	0	36.090.226

EGENKAPITALOPGØRELSE - fortsat

KONCERN

Beløb i DKK	Note	Overført resultat	I alt	Minoritetsinteresser	Egenkapital i alt
Saldo pr. 1. januar 2018		733.820.959	1.045.440.041	137.167.044	1.182.607.085
Overført via resultatdisponering	29	50.964.820	60.964.820	5.739.273	66.704.093
Udloddet udbytte		0	-10.000.000	-15.000.000	-25.000.000
Valutakursregulering af dattervirksomheder		-878.011	-878.011	-84.537	-962.548
Realiseret opskrivning		1.255.879	0	0	0
Pensionsforpligtelser		2.797.388	2.797.388	-109.693	2.687.695
Værdiregulering af sikringsinstrumenter:					
Primo		116.378.257	116.378.257	-2.910.213	113.468.044
Ultimo		-87.660.351	-87.660.351	7.568.006	-80.092.345
Skat af egenkapitalposter		-6.934.265	-6.934.265	-1.000.471	-7.934.736
Egenkapital pr. 31. december 2018		809.744.676	1.120.107.879	131.369.409	1.251.477.288
Overført via resultatdisponering	29	-231.364.664	-231.364.664	-36.371.524	-267.736.188
Udloddet udbytte		0	-10.000.000	0	-10.000.000
Valutakursregulering af dattervirksomheder		2.032.600	2.032.600	77.267	2.109.867
Realiseret opskrivning		1.248.977	0	0	0
Pensionsforpligtelser		-9.509.054	-9.509.054	55.920	-9.453.134
Værdiregulering af sikringsinstrumenter:					
Primo		87.660.351	87.660.351	-7.568.006	80.092.345
Ultimo		-102.039.810	-102.039.810	-952.855	-102.992.665
Skat af egenkapitalposter		4.677.639	4.677.639	1.862.297	6.539.936
Egenkapital pr. 31. december 2019		562.450.715	861.564.941	88.472.508	950.037.449

MODERSELSKAB

Beløb i DKK	Note	Aktiekapital	Nettoopskrivning efter den indre værdis metode	Foreslået udbytte	Overført resultat	I alt
Saldo pr. 1. januar 2018		263.024.000	0	10.000.000	772.416.041	1.045.440.041
Overført via resultatdisponering	29	0	30.292.686	10.000.000	20.672.134	60.964.820
Udloddet udbytte		0	-45.000.000	-10.000.000	45.000.000	-10.000.000
Valutakursregulering af dattervirksomheder		0	-878.011	0	0	-878.011
Egenkapitalposter i dattervirksomheder		0	2.180.919	0	0	2.180.919
Værdiregulering af sikringsinstrumenter		0	13.404.406	0	8.995.704	22.400.110
Egenkapital pr. 31. december 2018		263.024.000	0	10.000.000	847.083.879	1.120.107.879
Overført via resultatdisponering	29	0	22.263.381	0	-253.628.045	-231.364.664
Udloddet udbytte		0	0	-10.000.000	0	-10.000.000
Valutakursregulering af dattervirksomheder		0	2.032.601	0	0	2.032.601
Aktuarændringer af pensionsforpligtelser i dattervirksomheder		0	-6.886.129	0	-2.622.925	-9.509.054
Værdiregulering af sikringsinstrumenter:						
Primo		0	32.276.751	0	55.383.600	87.660.351
Ultimo		0	-56.538.243	0	-45.501.568	-102.039.811
Skat af egenkapitalposter		0	6.851.639	0	-2.174.000	4.677.639
Egenkapital pr. 31. december 2019		263.024.000	0	0	598.540.941	861.564.941

Aktiekapitalen består af 263.024 aktier á nominelt DKK 1.000, hvoraf ingen aktier er tillagt særlige rettigheder. Der har ikke været ændringer i aktiekapitalen de seneste 5 år.

KONCERN		
	2019	2018
	DKK	TDKK
Resultat af primær drift (EBIT)	-270.760.111	96.102
Ophørende aktiviteter (EBIT)	-101.400	3.510
Afskrivninger samt Andre indtægter og Andre driftsomkostninger	4.176.836	152.968
Investeringsbidrag	30.490.646	12.248
Andre reguleringer af ikke-likvide driftsposter	-7.422.205	5.102
Pengestrøm fra primær drift før ændring i driftskapital	-243.616.234	269.930
Ændringer i driftskapital:		
Varebeholdninger	-111.230.046	-22.105
Tilgodehavender	-2.492.527	113.253
Leverandører af varer og tjenesteydelser og anden gæld	421.953.308	10.119
Pengestrøm fra primær drift	64.614.501	371.197
Renteindtægter, modtaget	5.103.215	985
Renteomkostninger, afgivet	-39.074.662	-40.361
Betalt / tilbagebetalt selskabsskat	-4.830.510	-177
Pengestrøm fra driftaktiviteter	25.812.544	331.644
Køb af immaterielle og materielle aktiver	-293.124.642	-132.277
Materielle aktiver under udførelse, regulering	-1.118.855	-12.936
Køb af dattervirksomheder / afregning earn out	-159.018.979	-268
Langfristede tilgodehavender	-11.142.503	641
Salg af finansielle aktiver	680.844.412	22.985
Salg af immaterielle og materielle aktiver	1.430.047	32.347
Pengestrøm til investeringsaktiviteter	217.869.480	-89.508
Pengestrømme fra drifts- og investeringsaktiviteter i alt	243.682.024	242.136
Udbetalt udbytte	-10.000.000	-25.000
Nye finansielle leasingaftaler	15.124.917	6.030
Afdrag på langfristede forpligtelser	-47.592.147	-44.358
Pengestrøm fra finansieringsaktivitet	-42.467.230	-63.328
Årets pengestrømme	201.214.794	178.808
Likvide beholdninger tilkøbte virksomheder	-144.126.818	0
Likvide beholdninger pr. 1. januar	-98.995.046	-277.803
Likvide beholdninger pr. 31. december	-41.907.070	-98.995
Likvide beholdninger pr. 31. december specificeres således:		
Likvide beholdninger	70.438.327	78.855
Kortfristet gæld til kreditinstitutter	-112.345.397	-177.850
I alt	-41.907.070	-98.995

Pengestrømsopgørelsen kan ikke direkte udledes af koncernregnskabet's øvrige bestanddele.

1. Væsentlig usikkerhed ved indregning og måling

Koncernen:

Forrentning af Indskudskapital og lån i varmeaktiviteten

Koncernen har gennem mange år haft en dialog med Forsyningstilsynet om forrentning af indskudskapital for varmeaktiviteterne og om transaktioner mellem koncernens kommercielle og regulerede aktiviteter. Det er dels forrentning af indskudskapitalen, der har været opkrævet for varmeaktiviteter siden 2000, og dels renter af lån i varmeaktiviteter siden 2013.

Forsyningstilsynet traf i 2018 den første afgørelse i sagen, der blev indregnet i koncernregnskabet for 2018 som er overdækning med henblik på tilbagebetaling over en 3-årig periode. Tilbagebetalingen er igangsat i 2019.

Forsyningstilsynet har efterfølgende truffet tre afgørelser, hvoraf de to fortsat ligger i udkast. Herudover pågår der drøftelser vedrørende det regulatoriske afskrivningsgrundlag. Koncernen har i forlængelse heraf opgjort en samlet mulig tilbagebetaling til varmemeforbrugerne på 491 mio. DKK.

Koncernen er uenig i dele af afgørelserne og har anket den afgjorte afgørelse til Energiklagenævnet. Ud fra en forsigtig vurdering af tilbagebetalingsforpligtelsen, er hele beløbet på de 491 mio. DKK indregnet som overdækning i regnskabet med henblik på tilbagebetaling til forbrugerne over en årrække. Det kan for nuværende ikke vurderes i hvilket omfang hel eller delvis medhold i klagerne vil reducere det indregnede beløb.

Skattemæssige indgangsværdier

SKAT har anmodet om oplysninger omkring fastsættelsen af skattemæssige indgangsværdier i 2012 vedrørende koncernens varmedistributionsaktiver. SKAT har oplyst, at indgangsværdierne efter SKAT's opfattelse skal fastlægges på grundlag af en indkomstbaseret værdiansættelsesmodel. SKAT påtænker således at anvende den samme værdiansættelsesmodel, som SKAT har anvendt i forbindelse med vandsektorens overgang til skattepligt.

De ønskede oplysninger er fremsendt til SKAT, herunder en redegørelse for de selvangivne værdier ud fra en indkomstbaseret værdiansættelsesmodel.

SKAT har efterfølgende udbedt sig yderligere dokumentation og har på baggrund heraf nedsat koncernens skattemæssige indgangsværdier. Afgørelsen er af koncernen påklaget til Landsskatteretten.

SKAT har i 2018 tabt sagen om vandsektorens skattemæssige indgangsværdier i Højesteret. Det forventes, at denne afgørelse vil få en positiv effekt på skattesagerne i varmesektoren, men det er p.t. uafklaret. Koncernen har, på trods af at koncernen ikke er enig i afgørelsen, valgt at ændre afskrivningsgrundlag for varmedistributionsaktiverne i henhold til afgørelsen fra SKAT.

Som følge af ovenstående er der usikkerhed omkring den af koncernen opgjorte overdækning og opgørelsen af koncernens egenkapital, samt usikkerhed omkring den beløbsmæssige størrelse af den udskudte skat, der kan henføres til de skattemæssige indgangsværdier fra koncernens varmedistributionsaktiver.

Moderselskabet

Der eksisterer en væsentlig usikkerhed ved indregning af kapitalandele i moderselskabet. Den væsentlige usikkerhed består i indregning af afgørelser fra Forsyningstilsynet i datterselskaberne, Verdo Varme A/S og Verdo Produktion A/S, der påvirker værdien af kapitalandele, samt indregning af skattemæssige indgangsværdier på materielle anlægsaktiver i Verdo Varme A/S. Der henvises til nærmere omtale vedrørende væsentlig usikkerhed ved indregning og måling i koncernen.

2. Begivenheder efter status

Verdo har endnu ikke konstateret konkrete konsekvenser af COVID19, men der er en risiko for, at COVID19 vil få negative konsekvenser for koncernens omsætning og indtjening i 2020. Dette er mest relevant for koncernens handelsaktiviteter i Trading divisionen og koncernens entreprisaktiviteter indenfor

teknisk infrastruktur og energianlæg. Desuden forventes lavere priser på forbrug af el, hvilket kan påvirke indtjeningen på elhandel og- produktion. Ledelsen følger udviklingen nøje, men det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at opgøre størrelsen af den mulige negative påvirkning af 2020.

3. Særlige poster

Koncernen har i 2019 tre særlige poster som påvirker årsrapporten væsentligt: Regulering vedrørende tidligere års

omsætning fra varmeaktiviteter, nedskrivninger af fibernet og endelig avance ved salg af datterselskaber

Beløb i TDKK	KONCERN		
	Årets resultat	Særlige poster	Korrigeret resultat
Årets omsætning	3.106.900	0	3.106.900
Regulering vedrørende tidligere år	-491.257	491.257	0
Nettoomsætning	2.615.643	491.257	3.106.900
Andre driftsindtægter	365.266	-364.804	462
Arbejde udført for egen regning og opført under aktiver	20.826	0	20.826
Omkostninger til råvarer, hjælpematerialer og handelsvarer	-2.490.577	0	-2.490.577
Andre eksterne omkostninger	-109.622	0	-109.622
Bruttoresultat	401.536	126.453	527.989
Personaleomkostninger	-302.854	0	-302.854
Resultat før afskrivninger (EBITDA)	98.682	126.453	225.135
Af- og nedskrivninger samt Andre driftsomkostninger	-369.442	193.650	-175.792
Resultat af primær drift (EBIT)	-270.760	320.103	49.343
Finansielle poster	-19.698	0	-19.698
Resultat af fortsættende aktiviteter før skat	-290.458	320.103	29.645
Skat af fortsættende aktiviteter	24.661	-34.723	-10.062
Årets resultat af fortsættende aktiviteter	-265.797	285.380	19.583
Årets resultat efter skat af ophørende aktiviteter	-1.939	0	-1.939
Årets resultat	-267.736	285.380	17.644

Moderselskabets resultat er påvirket af de samme poster, dog påvirker posten på Andre driftsindtægter de Finansielle poster i stedet.

KONCERN

	2019 DKK	2018 TDKK
4. Nettoomsætning		
Årets omsætning fordeler sig således på aktiviteter:		
El-forsyning	318.065.925	318.188
Vandforsyning	25.201.619	27.616
Varmeforsyning	379.570.499	308.670
Entrepriseopgaver el, vand, varme og energiløsninger	411.098.794	274.457
Salg af brændsel og teknisk kul	1.838.977.739	1.297.840
El-produktion	56.365.488	57.717
Fiber og telefoni	29.163.337	28.478
I øvrigt	48.456.397	52.260
Årets omsætning i alt	3.106.899.798	2.365.226
Regulering vedrørende tidligere år jvf. omtale i note 1 og 3	-491.256.701	0
Nettoomsætning i alt	2.615.643.097	2.365.226
Årets omsætning fordeler sig således på geografi:		
Danmark	1.597.882.798	1.401.522
Europa	504.753.000	541.374
Afrika og Mellemøsten	0	29.986
Asien og Oceanien	181.899.000	55.549
United Kingdom	53.454.000	106.752
Nordamerika	768.911.000	230.043
I alt	3.106.899.798	2.365.226

Der gives segmentoplysninger på koncernens aktiviteter og geografiske markeder. Oplysningerne følger koncernens regnskabspraksis, risici og interne økonomistyring. Regulering vedrørende tidligere år vedrører koncernens varmforsyningsaktiviteter.

5. Andre driftsindtægter og -omkostninger

Indtægter og omkostninger fra salg af immaterielle og materielle aktiver er nærmere omtalt i note 14 og 15 samt note 16.

KONCERN

	2019 DKK	2018 TDKK
6. Andre eksterne omkostninger		
Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor:		
Honorar vedrørende lovpligtig revision	721.008	687
Erklæringsopgaver med sikkerhed	112.458	106
Skattemæssig rådgivning	160.000	179
Andre ydelser	1.504.025	770
I alt	2.497.491	1.742

	KONCERN		MODERSELSKAB	
	2019 DKK	2018 TDKK	2019 DKK	2018 TDKK
7. Personalemkostninger				
Gager og lønninger	279.631.601	243.349	65.762.923	55.160
Pensioner	19.259.272	17.217	2.962.868	2.598
Andre omkostninger til social sikring	3.962.733	3.483	357.972	539
I alt	302.853.606	264.049	69.083.763	58.297
Ophørende aktiviteter jf. note 13	0	-8	0	0
I alt	302.853.606	264.041	69.083.763	58.297
Aflønning af bestyrelse og repræsentantskab og direktion*	1.954.646	5.979	1.954.646	5.979
Aflønning af direktion*	11.775.188	0	11.775.188	0
Gennemsnitligt antal ansatte	526	466	93	88

*Aflønning af direktionen vises ikke særskilt for 2018, idet der kun er én person, som har fået vederlag. Der henvises til vederlagsrapport offentliggjort på koncernens hjemmeside www.verdo.com.

	KONCERN		MODERSELSKAB	
	2019 DKK	2018 TDKK	2019 DKK	2018 TDKK
8. Af- og nedskrivninger				
Immaterielle aktiver	20.862.618	17.164	0	0
Materielle aktiver	148.375.602	132.443	9.253.304	12.115
Materielle aktiver, nedskrivning	195.621.020	10.409	1.971.020	9.409
I alt	364.859.240	160.016	11.224.324	21.524
Ophørende aktiviteter jf. note 13	0	-209	0	0
I alt	364.859.240	159.807	11.224.324	21.524

9. Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder og resultat af andre kapitalandele

Resultatandel fra dattervirksomheder jf. note 16 samt avance ved salg af andre kapitalandele jf. note 17.

	KONCERN		MODERSELSKAB	
	2019 DKK	2018 TDKK	2019 DKK	2018 TDKK
10. Finansielle indtægter				
Renteindtægter fra dattervirksomheder	0	0	11.336.182	28.971
Øvrige renteindtægter	4.287.112	900	581.122	671
Øvrige finansielle indtægter	816.103	85	370.153	215
I alt	5.103.215	985	12.287.457	29.857

	KONCERN		MODERSELSKAB	
	2019 DKK	2018 TDKK	2019 DKK	2018 TDKK
11. Finansielle omkostninger				
Renteomkostninger	37.856.505	38.740	17.901.721	22.153
Øvrige finansielle omkostninger	1.218.157	1.621	-396.615	461
I alt	39.074.662	40.361	17.505.106	22.614
Ophørende aktiviteter jf. note 13	-2.384.191	-2.290	0	0
I alt	36.690.471	38.071	17.505.106	22.614

	KONCERN		MODERSELSKAB	
	2019 DKK	2018 TDKK	2019 DKK	2018 TDKK
12. Skat af årets resultat				
Årets aktuelle skat	1.083.948	4.482	-7.053.688	-5.970
Årets udskudte skat	-26.289.752	14.255	-1.607.000	-2.884
Skat vedrørende tidligere år	-2.191	-542	-3.191	-542
Skat af årets resultat i alt	-25.207.995	18.195	-8.663.879	-9.396
Skat af årets resultat forklæres således:				
Beregnet 22% skat af årets resultat	-64.447.720	18.678	-52.379.740	11.132
Skat af årets resultat i datterselskaber	0	0	43.767.427	-20.311
Skat af hensættelse til varmesager	115.956.474	0	0	0
Skatteeffekt af:				
Ikke skattepligtige indtægter og ikke fradragsberettigede omkostninger	-76.714.558	59	-48.375	325
Skat vedrørende tidligere år	2.191	-542	-3.191	-542
Skat af årets resultat i alt	-25.207.995	18.195	-8.663.879	-9.396
Skat af årets resultat fordeles således:				
Skat af fortsættende aktiviteter	-24.661.221	17.945	-8.663.879	-9.396
Skat af ophørende aktivitet jf. note 13	-546.774	250	0	0
Skat af årets resultat i alt	-25.207.995	18.195	-8.663.879	-9.396
Skat af egenkapitalbevægelser	-6.539.936	7.935	2.174.000	2.538
Skat i alt	-31.747.931	26.130	-6.489.879	-6.858

	2019 DKK	2018 TDKK
13. Ophørende aktiviteter		
Resultat af ophørende aktiviteter udgør i hovedtal følgende:		
Omsætning og andre indtægter	0	4.377
Omkostninger	-101.400	-657
Af- og nedskrivninger samt Andre driftsomkostninger	0	-209
Finansieringsomkostninger	-2.384.191	-2.290
Resultat før skat	-2.485.591	1.221
Skat af ophørende aktiviteter	546.774	-250
Årets resultat efter skat af ophørende aktiviteter	-1.938.817	971

Koncernens aktiviteter i Holland samt indenfor brint afvikles endeligt ved lukning af selskaberne i første halvår af 2020.

Resultat af årets drift og avancer ved salg af anlæg er præsenteret på en særskilt linje i resultatopgørelsen som "Årets resultat af ophørende aktiviteter efter skat".

Selskaberne har udelukkende mellemværender med koncernen samt bankindeståender.

Beløb i DKK	KONCERN		
	Goodwill	Udviklingsprojekter	I alt
14. Immaterielle aktiver			
Kostpris pr. 1. januar	174.360.000	599.079	174.959.079
Færdiggjorte anlæg overført fra materielle anlæg under udførelse	0	1.944.501	1.944.501
Tilgang	167.503.807	2.183.885	169.687.692
Afgang	-6.854.649	-229.212	-7.083.861
Kostpris pr. 31. december	335.009.158	4.498.253	339.507.411
Afskrivninger pr. 1. januar	77.116.844	264.616	77.381.460
Afskrivninger	20.427.633	434.985	20.862.618
Afskrivninger, afhændede aktiver	-6.854.649	-229.212	-7.083.861
Afskrivninger pr. 31. december	90.698.828	470.389	91.160.217
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december	244.319.330	4.027.864	248.347.194
Afskrivningsperiode	7-20 år	3-5 år	

Begrundelse for afskrivningsperioder for goodwill og udviklingsprojekter

Verdo Energy Systems A/S og Carbon Partners AS

Investeringen i datterselskaberne anses for at være af strategisk betydning for koncernen i mange år fremover. Datterskaberne aktiviteter indenfor teknisk kul og energianlæg forventes i de kommende år at stige både på omsætning og indtjening og på baggrund af disse forventninger er den økonomiske levetid sat til 10 år.

Verdo Varme Herning A/S:

Investeringen i datterselskabet anses for at være af strategisk betydning for koncernens aktiviteter i varmeforsyning i Danmark og selskabet forventes sammes med synergier for koncernen at have en langsigtet værdi. På denne baggrund og kommende års forventninger er den økonomiske levetid sat til 20 år.

Øvrige:

Andre investeringer i goodwill er individuelt vurderet med hensyn til indtjeningspotentiale og har en indregnet værdi på 7 mio. DKK . De er afskrevet med udgangspunkt i økonomisk levetid på 7-10 år.

Udviklingsprojekter:

Investering i udvikling afskrives over den økonomiske levetid i forhold til den periode på 3-5 år, hvor det forventes at projekterne kan bidrage til øget aktivitet og indtjening.

KONCERN

Beløb i DKK	Grunde og bygninger	Kraftvarmeværk og spidslast centraler	Ledningsnet og-anlæg, samt målere	Driftsmateriel	Materielle aktiver under udførelse	I alt
15. Materielle aktiver						
Kostpris pr. 1. januar	192.119.358	1.061.583.064	2.843.094.512	183.883.133	41.342.827	4.322.022.894
Færdiggjorte anlæg	0	22.561.053	122.077.246	1.160.725	-147.743.525	-1.944.501
Tilgang	220.930	0	101.425.687	26.788.304	155.331.509	283.766.430
Afgang	0	0	-26.813.696	-35.550.181	0	-62.363.877
Til- og afgang købte / solgte selskaber	-1.302.149	291.615.819	-101.043.298	1.193.478	-8.706.838	181.757.012
Kostpris pr. 31. december	191.038.139	1.375.759.936	2.938.740.451	177.475.459	40.223.973	4.723.237.958
Af- og nedskrivninger pr. 1. januar	50.177.599	687.681.571	1.378.820.262	136.979.727	0	2.253.659.159
Valutakursregulering	0	0	0	-76.747	0	-76.747
Afskrivninger	4.307.240	52.224.897	73.455.672	18.387.793	0	148.375.602
Nedskrivninger	0	0	193.650.000	1.971.020	0	195.621.020
Afskrivninger, afhændede aktiver	0	0	-22.433.419	-34.379.101	0	-56.812.520
Til- og afgang købte / solgte selskaber	-6.544	112.325.923	-59.653.556	-1.028.571	0	51.637.252
Af- og nedskrivninger pr. 31. december	54.478.295	852.232.391	1.563.838.959	121.854.121	0	2.592.403.766
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december	136.559.844	523.527.545	1.374.901.492	55.621.338	40.223.973	2.130.834.192
Afskrivningsperiode	20-100 år	5-19 år	10-60 år	3-15 år		
Den regnskabsmæssige værdi af materielle aktiver indeholder følgende:						
Værdi af indregnede renter	874.500	9.378.500	26.487.000	0	0	36.740.000
Værdi af leasingaktiver	0	0	0	17.175.929	0	17.175.929

Afgang af aktiver under udførelse er overført til udviklingsprojekter (immaterielle aktiver).

MODERSELSKAB				
Beløb i DKK	Grunde og bygninger	Driftsmateriel	Materielle aktiver under udførelse	I alt
15. Materielle aktiver - fortsat				
Kostpris pr. 1. januar	116.428.188	61.851.308	1.657.854	179.937.350
Færdiggjorte projekter	0	1.020.151	-1.020.151	0
Tilgang	0	699.744	2.538.109	3.237.853
Afgang	0	-25.169.215	0	-25.169.215
Kostpris pr. 31. december	116.428.188	38.401.988	3.175.812	158.005.988
Af- og nedskrivninger pr. 1. januar	20.388.269	46.685.922	0	67.074.191
Afskrivninger	1.989.392	7.263.912	0	9.253.304
Nedskrivninger	0	1.971.020	0	1.971.020
Afskrivninger, afhændede aktiver	0	-25.169.214	0	-25.169.214
Af- og nedskrivninger pr. 31. december	22.377.661	30.751.640	0	53.129.301
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december	94.050.527	7.650.348	3.175.812	104.876.687
Afskrivningsperiode	5-100 år	3-10 år		
Den regnskabsmæssige værdi af materielle aktiver indeholder følgende:				
Værdi af leasingaktiver	0	960.788	0	960.788

MODERSELSKAB		
	2019 DKK	2018 TDKK
16. Kapitalandele i dattervirksomheder		
Kostpris pr. 1. januar	2.063.008.573	2.056.982
Tilgang	259.718.362	6.026
Afgang	-275.624.846	0
Kostpris pr. 31. december	2.047.102.089	2.063.008
Værdireguleringer pr. 1. januar	-209.909.190	-267.052
Årets resultatandel	-576.330.156	87.436
Udbetalt udbytte	0	-45.000
Egenkapitalposter	-22.263.381	14.707
Negativ egenkapital Verdo Varme A/S, modregnet i ansvarlige lån	361.148.196	0
Afgang	-233.392.344	0
Opskrivninger pr. 31. december	-680.746.875	-209.909
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december	1.366.355.214	1.853.099
Heraf udgør ikke afskrevne forskelsbeløb	236.196.700	95.834
Avance ved salg af datterselskaber udgør	364.803.714	0

Forskelsbeløb (goodwill) ved første indregning af dattervirksomheder udgør TDKK 271.174.

Navn	Hjemsted	Årets resultat	Egenkapital	Ejerandel
Dattervirksomheder:				
Verdo Go Green A/S	Randers	12.926.779	98.409.749	100%
Verdo Energiteknik A/S	Randers	790.409	14.345.723	100%
Verdo Vand A/S	Randers	2.977.575	176.344.161	100%
Verdo Varme A/S	Randers	-385.256.701	0	100%
Verdo Herning A/S og Verdo Varme Herning A/S (købt 01.09.2019)	Randers	-2.652.736	157.017.673	100%
Verdo Tele A/S	Randers	-112.263.080	222.124.956	75%
Verdo Produktion A/S	Randers	-94.101.097	23.896.460	100%
Verdo Energy Systems A/S og Verdo Energy Systems GL ApS	Randers / Grønland	-14.844.286	103.723.055	100%
Verdo Energy Systems sp. z.o.o.	Polen	768.019	2.212.193	100%
Verdo Teknik A/S	Randers	3.460.955	196.121.657	100%
Verdo Hydrogen A/S	Randers	-36.043	3.870.892	100%
Verdo Trading A/S	Randers	8.681.430	223.412.689	100%
GF Energy B.V.	Holland	-1.902.774	-36.872.857	100%
Verdo Renewables Ltd.	England	-8.268.926	124.324.837	100%
Carbon Partners AS og Carbon Partners Inc.	Norge / USA	3.949.387	36.755.091	80%
EL-NET Kongerslev A/S	Randers	-302.023	5.671.316	100%
EL-NET Randers A/S [solgt 01.09.2019]	Randers	7.551.910	0	0%
EL-NET Hillerød A/S [solgt 01.09.2019]	Randers	2.013.216	0	0%
Midtjysk Elhandel A/S	Randers	177.830	14.997.619	74%
Dattervirksomheder i alt		-576.330.156	1.366.355.214	

Selskabernes egenkapital er opgjort incl. koncerngoodwill.

KONCERN

	2019 DKK	2018 TDKK
17. Andre værdipapirer og kapitalandele		
Kostpris pr. 1. januar	201.568	10.934
Tilgang	10.014	0
Afgang	-200.568	-10.732
Kostpris pr. 31. december	11.014	202
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december	11.014	202
Avance ved salg af aktier udgør	0	18.805
Hjemsted / Ejerandele:		
Marc Energy Holding	Tennessee, USA	30,00%
DFF-EDB A.m.b.A.	Kolding	0,08%

KONCERN		
	2019 DKK	2018 TDKK
18. Andre tilgodehavender (langfristede)		
Kostpris pr. 1. januar	2.595.000	2.951
Tilgang	12.282.194	0
Afgang	-2.595.000	-356
Kostpris pr. 31. december	12.282.194	2.595
Afdrag pr. 1. januar	84.649	370
Årets afdrag	-898.722	-285
Afdrag pr. 31. december	-814.073	85
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december	11.468.121	2.680
Heraf indregnet som kortfristede tilgodehavender	-1.754.078	0
Tilgodehavender over 1 år	9.714.043	2.680

Andre tilgodehavender omfatter udlån, som forfalder til betaling efter 5 år. Udlånet forrentes med en markedsrente.

KONCERN		
	2019 DKK	2018 TDKK
19. Entrepriskontrakter		
Salgsværdi af udført arbejde	395.888.232	266.150
Acontofaktureringer	-374.214.768	-246.223
Nettoværdi i alt	21.673.464	19.927
Indregning i balancen:		
Entrepriskontrakter (aktiver)	54.030.375	34.264
Entrepriskontrakter (passiver)	-32.356.911	-14.337
I alt	21.673.464	19.927

KONCERN		
	2019 DKK	2018 TDKK
20. Ansvarlige lån		
Ansvarlige lån	647.000.000	647.000
Negativ egenkapital Verdo Varme A/S, modregnet	-361.148.196	0
Nettoværdi i alt	285.851.804	647.000

	KONCERN		MODERSELSKAB	
	2019 DKK	2018 TDKK	2019 DKK	2018 TDKK
21. Udskudt skat				
Udskudt skat pr. 1. januar	68.137.034	89.369	-7.001.000	-9.885
Årets regulering af udskudt skat	26.289.752	-14.255	1.607.000	2.884
Udskudt skat, solgte datterselskaber	-10.996.000	0	0	0
Skat tidligere år, fordeling mellem udskudt og aktuel skat	0	-2.665	0	0
Skat af egenkapitalbevægelser	8.515.936	-4.312	0	0
Udskudt skat pr. 31. december	91.946.722	68.137	-5.394.000	-7.001
Den udskudte skat fordeler sig således:				
Materielle aktiver	21.117.722	-26.825	-5.394.000	-7.771
Periodiserede indtægter	59.840.000	88.169	0	0
Periodiserede omkostninger	93.000	0	0	770
Egenkapitalbevægelser	822.000	-6.192	0	0
Pensionsforpligtelser	10.074.000	12.985	0	0
Udskudt skat i alt	91.946.722	68.137	-5.394.000	-7.001

Der henvises til afsnittet "væsentlig usikkerhed ved indregning og måling" i ledelsesberetningen og i note 1.

Koncernen har ultimo 2019 indregnet skatteaktiver for TDKK 91.947. Det er ledelsens vurdering, at der de kommende år er skattepligtig indkomst, som kan udnytte de tidsmæssige forskelle i afskrivningerne.

Tidspunkt for udligning af udskudte skatteaktiver forventes at ske over en årrække, idet de tidsmæssige forskelle primært relateres til aktiver, som har en lang tidshorisont. Endvidere afhænger afviklingsperioden af størrelsen af de fremtidige investeringer.

Beløb i DKK	Realkredit- institutter	Leasing- forpligtelser	Kreditinstitutter	I øvrigt
22. Langfristede forpligtelser				
KONCERNEN:				
Gæld i alt pr. 31. december	268.182.669	18.610.335	117.845.765	312.592.572
Afdrag næste år	-22.970.275	-6.096.013	-18.500.000	-19.038.040
Langfristet andel	245.212.394	12.514.322	99.345.765	293.554.532
Restgæld efter 5 år	154.326.000	246.000	25.346.000	245.498.000
I øvrigt omfatter pensionsforpligtelser, overdækninger samt periodiserede investeringsbidrag. Pensionsforpligtelser indregnes i resultatopgørelsen i takt med udbetaling af pensioner.				
MODERSELSKABET:				
Gæld i alt pr. 31. december	44.793.607	971.387	117.845.765	20.226.743
Afdrag næste år	-2.681.076	-407.995	-18.500.000	-750.000
Langfristet andel	42.112.531	563.392	99.345.765	19.476.743
Restgæld efter 5 år	31.542.000	0	25.346.000	16.477.000

KONCERN		
	2019	2018
	DKK	TDKK
23. Varmeforsyningsloven		
Henlæggelse til investeringer	129.054.815	0
Tidsmæssige forskelle	68.559.054	-77.156
Tilbagebetaling 2000-2005	247.852.085	269.215
Hensat til andre tilbagebetalinger	492.500.000	0
Overdækning	36.461.234	0
Total	974.427.188	192.059
Indregnet som kortfristet gældsforpligtelse	-131.946.247	-32.010
Langfristede forpligtelser	842.480.941	160.049
Restgæld efter 5 år	165.409.000	0

KONCERN		
	2019	2018
	DKK	TDKK
24. Andre hensatte forpligtelser		
Garantiforpligtelser	4.320.700	699

Garantiforpligtelsen afvikles i takt med, at garantien på leverede ydelser udløber.

	KONCERN		MODERSELSKAB	
Beløb i DKK	2019	2018	2019	2018
	DKK	TDKK	DKK	TDKK
25. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser				
Garantistillelser	193.158.000	167.889	94.900.000	74.900
Pant i finansielt leasede aktiver	1.861.000	10.312	971.000	853
Pant i fast ejendom	457.935.000	457.935	58.635.000	58.635
I alt	652.954.000	636.136	154.506.000	134.388

Pant i fast ejendom er stillet til sikkerhed for realkreditinstitutter, hvor restgæld pr. 31.12.19 udgør 270 mio DKK.

Den regnskabsmæssige værdi af pantet pr. 31.12.19 udgør 443 mio. DKK

Den regnskabsmæssige værdi af finansielt leasede aktiver pr. 31.12.19 udgør t.DKK 17.290.

Garantier omfatter dels almindelige håndværkergarantier og dels sikkerhed for pensionsforpligtelser overfor tjenestemænd samt moderselskabsgaranti overfor leverandør.

Endelig kautionerer moderselskabet Verdo A/S overfor datterselskabers engagementer med kreditinstitutter for 67 mio. DKK.

26. Kontraktlige forpligtelser og eventualposter

Selskabet er som administrationselskab sambeskattet med øvrige selskaber i Verdo Koncernen, og selskabet hæfter ubegrænset og solidarisk for danske selskabsskatter med de øvrige selskaber i sambeskatningen.

Selskabet har indgået finansielle leasingkontrakter, som alle er indregnet i balancen.

Koncernens lejeforpligtelser andrager 6,9 mio. DKK, hvoraf 0,7 mio. DKK forfalder efter 5 år.

Koncernens handelsselskab har for 2020 indgået betydelige kontrakter om køb af brændsel og fragt til dækning af allerede indgåede og forventede fremtidige kontrakter om salg af brændsel.

Koncernens elhandelsselskab har for 2020 indgået fastpriskontrakter med selskabets slutkunder, og til afdækning af prisrisikoen på disse er der indgået finansielle elkøbskontrakter i sammenhæng med aftaler om fysisk levering af el. Herudover er der indgået finansielle købskontrakter til afdækning af fremtidig prisrisiko på kvartalsel. Dagsværdien af disse kontrakter er indregnet direkte på egenkapitalen med et tab på 3.679 t.DKK før skat.

Nedrivningsforpligtelse

Verdo Produktion A/S har en forpligtelse til nedrivning og oprydning på Randers Havn af Randers Kraftvarmeværk [KVR]. Der er usikkerhed om tidshorisonten samt forpligtelsens størrelse, ligesom det ikke forventes, at nedrivningen vil medføre et væsentligt træk på selskabets ressourcer, hvorfor beløbet ikke er indregnet i balancen.

27. Nærtstående parter

Den Selvejende Institution Verdo, Randers (moderselskab) har bestemmende indflydelse i selskabet.

Alle transaktioner med nærtstående parter er foretaget på markedsmæssige vilkår.

28. Renterisici og anvendelse af finansielle instrumenter

Selskabet anvender som sikring af indregnede og ikke indregnede transaktioner renteswaps som sikringsinstrument. Dette betyder at variable rentebetalinger omlægges til faste rentebetalinger.

	KONCERN		MODERSELSKAB	
	2019 DKK	2018 TDKK	2019 DKK	2018 TDKK
Løbetid 1-5 år	100.000.000	150.000	100.000.000	150.000
Løbetid 6-15 år	375.654.168	411.061	140.523.629	156.696
Hovedstol på indgåede renteswaps	475.654.168	561.061	240.523.629	306.696
Værdiregulering indregnet i egenkapital	-99.258.378	-108.237	-45.501.568	-55.384

De sikrede pengestrømme realiseres løbende og vil påvirke resultatet i de kommende år, indtil de indgåede renteswaps udløber. Løbetiden på de indgåede renteswaps følger primært de langfristede pengestrømme, som de sikrer.

	KONCERN		MODERSELSKAB	
	2019 DKK	2018 TDKK	2019 DKK	2018 TDKK
29. Resultatdisponering				
Resultat foreslåes overført til:				
Overført resultat	-231.364.664	50.965	-253.628.045	20.672
Foreslået udbytte	0	10.000	0	10.000
Reserve for nettoopskrivninger efter den indre værdis metode	0	0	22.263.381	30.293
Minoritetsinteresser	-36.371.524	5.740	0	0
I alt	-267.736.188	66.705	-231.364.664	60.965

Til kapitalejerne i Verdo A/S

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2019 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2019 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Verdo A/S for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2019, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af regnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Fremhævelse af forhold i regnskabet

Vi henleder opmærksomheden på note 1 i regnskabet, som beskriver den usikkerhed, der eksisterer i koncernen omkring de indregnede overdækninger til sager vedrørende varmeprisen og den beløbsmæssige størrelse af den udskudte skat, der kan henføres til de skattemæssige indgangsværdier på varmedistributionsaktiverne.

Vi henleder opmærksomheden på note 1 i regnskabet, som beskriver den usikkerhed, der eksisterer omkring indregning af kapitalandele i moderselskabet.

Vores konklusion er ikke modificeret vedrørende disse forhold.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, med mindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Aarhus, den 28. maj 2020
PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR nr. 33 77 12 31

Claus Dalager
Statsaut. Revisor
MNE-NR.: mne26745

Selskabsoplysninger

Verdo A/S

Agerskallet 7
8920 Randers NV
E: info@verdo.com
T: +45 7010 0230
W: verdo.com

CVR nr.: 25 48 19 68

Certificeringer

License code: FSC® C125676
License code: PEFC/09-31-131

Produktion

Redaktion:

Verdo A/S

Oplag: 110 stk.

Foto: Colourbox og Jakob Lerche

Produktion:

Trykt på FSC og Svanemærke godkendt
papir og trykkeri.

Papir: Munken Polar

